

A195

A/95

ΔΗΜΟΣΘ. ΑΝΔΡΕΑΔΗ
χλλοτε ἐπιθεωρ. δημιοτ. σχολείων

ΠΟΥΛΙΑ και ΠΑΙΔΙΑ

πάσαν γραμμή, στην τάξη πάρα πολύ ακολυθής.

ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟ ΜΕΡ. Β'

ΕΚΔΟΣΗ 2.

Αθήνα 1926
Έκδοτικός Οίκος Δ. & Π. Δημητράκου
Οδός Σταθού 56

ΗΑΝΔΕΛΔΑ · ΘΩΜΗΔ

Επίτροπος της Επιτροπής για την ανάπτυξη της οικονομίας

ΑΙΓΑΙΑΝΑ ΑΙΓΑΙΟΝ

Κάθε ἀντίτυπο ὑπογράφεται ἀπὸ τὸ συγγραφέα.

Σαμοθράκη. Αρβενίδης

ΑΛΦΡΕΔΟ ΜΕΡΙΞ

Παναγιώτης

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΟΥΛΙΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑ

§ 1 Γιατί ἀργεῖ νὰ ἔρθη ἡ "Ανοιξη";

1. Ο Χειμῶνας μὲ τὰ χιόνια καὶ μὲ τὰ
χρύα του πέρασε πιά. Τώρα κοντεύει ὁ
Μάρτης.

Πῶς τὸν καρτεροῦν νὰ φτάσῃ αὐτὸς ὁ
μῆνας, ὁ Ρήγας καὶ τ' ἀδέρφια του!

Κάθε μέρα ρωτοῦν τὴν γιαγιά τους: «Πό-
τε θὰ ἔρθη ὁ Μάρτης, γιαγιά! Ἀργεῖ πολὺ¹
ἀκόμη ἡ "Ανοιξη";»

2. Καὶ πῶς νὰ μὴν περιμένουν τὸ Μάρτη
γαὶ τὴν "Ανοιξη τὰ παιδιὰ τοῦ κύρῳ Φώτη Κα-
λομοίρη!"

Η Ρήνα λέει μὲ τὸ νοῦ της: «"Οταν
ἔρθη ὁ Μάρτης, θὰ μοῦ φέρουν τὰ χελι-
δόνια ἐναν ὅμορφο μάρτη νὰ φορέσω. "Ε-
τοι δὲ θὰ μὲ μαυρίζη ὁ ἥλιος".»

Ο Ρήγας πάλι λογαριάζει: «"Αμα
ἔρθη ἡ "Ανοιξη, θ' ἀρχίσω νὰ πετῶ τὸν ἀε-
τό μου".»

Μὰ καὶ ἡ μικρὴ ἡ Βάσω λέει συχνά:
«Οταν ἔρθη ἡ Ἀνοιξη, οἱ πελαργοί μας θὰ
μοῦ φέρουν κόκκινες χάντρες. Θὰ τὶς κά-
μω ἐνα ὠραῖο βραχιόλι».

Αὐτὰ συλλογίζονται τὰ παιδιὰ τοῦ χίρ
Φώτη Καλομοίρη καὶ ὅλο χαρτεροῦν τὸ Μάρ-
τη καὶ τὴν Ἀνοιξη.

3. «Μὰ γιατί, γιαγιά, ἀργεῖ τόσο πολὺ^ν
νὰ ἔρθη ἡ ἀνοιξη;» ρωτᾶ ὁ Ρήγας μιὰ μέρα.

— «Πῶς νὰ μὴν ἀργῆ, παιδί μου; Πρέπει
νὰ φέρη μαζί της τόσα πουλιά που ἔδιωξε
τὸ Φθινόπωρο καὶ ὁ Χειμῶνας ἀπὸ τὸν τόπο

μας. Πρέπει νὰ ἔρθη μὲ τὰ χελιδόνια καὶ μὲ τοὺς πελαργούς, μὲ τὰ ὄρτυκια καὶ μὲ τὰ τρυγόνια, μὲ τοὺς τσαλαπετεινούς καὶ μὲ τὸ ἀηδόνια. Πότε νὰ μηνύσῃ δλῶν αὐτῶν τῶν πουλιῶν καὶ νὰ τὰ μαζέψῃ; Πότε νὰ ἐτοιμαστῇ καὶ αὐτὴ καὶ νὰ ξεκινήσουν τόσα πουλιά; "Ολα αὐτὰ δὲ γίνονται γρήγορα μήτε εὔχολα. Νὰ γιατί ἀργεῖ τόσο πολὺ ἡ "Ανοιξη".

§ 2. Ἡ "Ανοιξη" ξεκινᾶ γιὰ τὴν Κερασιά.

1. Μὰ νά! "Υστερα ἀπὸ λίγες μέρες ἡ "Ανοιξη" ξεκινᾶ γιὰ νὰ ἔρθη στὴν Κερασιά, τὸ χωριὸ του Ρήγα, τῆς Ρήγας καὶ τῆς Βάσως.

Εἶναι στολισμένη μὲ ἀνεμῶνες καὶ μὲ παπαροῦνες, μὲ βιολέτες καὶ μὲ μαργαρῖτες.

Τὴ συντροφεύουν χιλιάδες πουλιά, μεγάλα, μικρά, μέτρια. "Άλλα πετοῦν δεξιὰ καὶ ἀριστερά της, ἄλλα πίσω, μὰ πολὺ κοντά της, καὶ ἄλλα παραπίσω της.

2. "Ολα εἶναι χαρούμενα καὶ ὅλα μιλοῦν στὸ ταξίδι τους αὐτό. Δυὸ μεγάλοι πελαργοὶ χτυποῦν τὶς μεγάλες κόκκινες μύτες τους καὶ φωνάζουν μὲ χαρά: « Τί ζέστη

ἔκανε ἔκει ποὺ ἥμαστε! Στὴν Κερασιά ὅμως θὰ εἶναι ἀπὸ τώρα καὶ πέρα ὁ καιρὸς γλυκός. Καλὰ ἔκαμε ἡ "Ανοιξη καὶ μᾶς μήνυσε νὰ φύγωμε ἀπ' ἐδῶ".

Κάμποσα τρυγόνια λένε μεταξύ τους: «Φτάνει πιά! Έχομε τόσον καιρὸ μακριὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα μας».

"Ενα ἀηδονάκι παραπέρα κελαηδεῖ καὶ λέει: «Τώρα πιὰ τὸ δάσος τῆς Κερασιᾶς θ' ἄρχιτε νὰ βγάζη φύλλα. Εκεῖ θὰ ξαναπῶ πάλι τὰ τραγούδια μου· ἔκει θὰ κάμω καὶ τὴ φωλιά μου».

3. Μιλοῦν καὶ δυὸ χελιδόνια, τὸ ἑνα κοντὰ στὸ ἄλλο, καὶ λένε: «Πέρσι περάσαμε καλὰ στὸ σπίτι τοῦ κύρ Στάθη. Μήτε αὐτὸς μήτε ἡ γυναῖκα του μᾶς πείραξαν ποτέ. Εκεῖ νὰ ξαναπᾶμε καὶ φέτος· δὲ θὰ βροῦμε ἄλλοιν καλύτερα».

§ 3. Θυμάνει ὁ Βοριάς.

1. Μέρα νύχτα προχωρεῖ ἡ "Ανοιξη μὲ τὴ συντροφιά της, γιὰ νὰ φτάσῃ στὴν Κερασιά.

"Ολοι στὸ μακρινὸ αὐτὸ ταξίδι γελοῦν καὶ χαίρονται. Περνοῦν πρῶτα τὴ στεριὰ

καὶ ὕστερα φτάνουν στὴ μεγάλη θάλασσα:
«Ἄν τὴν περάσωμε καὶ αὐτὴ με τὸ καλό,
σὲ λίγες μέρες φτάνομε στὴν Κερασιά» λε-
νε τὰ πουλιά.

2. Μὰ νά! Βλέπει ἀπὸ μακριὰ ὅλους
αὐτοὺς τοὺς ταξιδιώτες δὲ Βοριάς καὶ ἀγρι-
εύει. «Μπά! λέει μὲ θυμό, πῆραν τὴν ἄ-
δειά μου ὅλοι αὐτοὶ οἱ φτερωτοὶ ταξιδιώ-
τες κι ἔρχονται στὸ βασίλειό μου; Μὲ ρώ-
τησες κι ἐσύ, κυρά "Ανοιξη, ἀν θέλω νὰ ἔρθης
τόσο γρήγορα στὴν Κερασιά; Θὰ σου δείξω
ἐγώ, ποιὸν λέγε Βοριά!».

3. Καὶ ἀμέσως ἀρχίζει νὰ φυσᾶ δυνατά.
Η θάλασσα νιώθει τὸ φύσημά του καὶ ἀρ-
χίζει ν' ἀγριεύη. Κρυώνουν τὰ καημένα τὰ πουλιά ἀπὸ τὰ
φυσήματα τοῦ Βοριᾶ, καὶ δυσκολεύονται νὰ
πετάξουν. «Μὲ τέτοιο ἐνάντιο ἀέρα δύσκο-
λα θὰ φτάσωμε στὴν Κερασιά» συλλογίζον-
ται.

4. Μονάχα ἡ "Ανοιξη δὲ φοβάται τοὺς
θυμοὺς τοῦ Βοριᾶ καὶ τοῦ λέει: «Τὰ ἔχω
μαθημένα τ' ἀγριὰ φυσήματά σου, κύρ Βο-
ριά. Καὶ ἀν μοῦ μαδήσης τὰ λουλούδια μου,

Θὰ ἔτοιμάσω ἄλλα πιὸ καλύτερα, ὅταν φτάσω στὴν Κερασιά». Καὶ γελᾷ ἡ "Ανοιξη μὲ τοὺς θυμοὺς τοῦ Βοριᾶ.

§ 4. Μπόρα.

1. "Οσο περνᾷ ἡ ὥρα, τόσο περισσότερο ἀγριεύει ὁ Βοριάς. Σὲ λίγο νυχτώνει καὶ τότε γίνεται ἄνω κάτω ἀπὸ τὸ θυμό του. Δὲ φτάνει αὐτό φωνάζει καὶ τὴν κόρη του, τὴν Μπόρα. « "Ελά, κόρη μου, νὰ μὲ βοηθήσης, τῆς λέει, νὰ μὴν αφήσωμε μήτε τὴν "Ανοιξη μήτε τὰ πουλιὰ νὰ ἔρθουν στὴν Κερασιά».

"Η Μπόρα, πρόθυμη στὴ διαταγὴ τοῦ πατέρα της, ἀρχίζει σὲ λίγο τις ἀστραπές, τις βροντές καὶ τὴν νεροποντή.

Χαλασμὸς κόσμου! Τὰ κύματα σηκώνονται σὰ βουνά· τὰ καΐκια καὶ τὰ βαπόρια κοντεύουν νὰ βουλιάξουν.

2. "Η "Ανοιξη δυσκολεύεται λίγο, μὰ προχωρεῖ. Τὰ καημένα τὰ πουλιὰ ὅμως πῶς νὰ προχωρήσουν;

"Η Μπόρα καὶ ὁ Βοριάς τὰ σκορπίζουν ἐδῶ καὶ ἔκει.

"Ο πατέρας χάνει τὰ παιδιὰ καὶ ὁ ἄντρας τὴν γυναικα! Φωνές, κακὸ μεγάλο! Μερικὰ

πουλιά από τη ζάλη και από την χούραση πέφτουν στη θάλασσα και πνίγονται τὰ καημένα!

3. Μέσα στὸ σκοτάδι και στὸ κακὸ ἔχεινο ἔνας πελαργὸς χάνει ἀπὸ τὰ μάτια του τὴν πελαργίνα του.

Τοῦ κάκου πετᾶ ἐδῶ και ἔχει, γιὰ νὰ τὴ βρῆ. Τοῦ κάκου τὴ φωνάζει. Ἡ πελαργίνα μήτε φαίνεται μήτε ἀκούεται πουθενά.

‘Ο Βορὶας μ’ ἔνα δυνατό του φύσημα τὴν πηγαίνει μακριά, πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὸν ἄντρα της. Ὅστερα τὴν πετᾶ ἀπάνω σ’ ἔνα βαπόρι.

§ 5. Ὁ πελαργὸς γλιτώνει δυὸς χελιδόνια.

1. ‘Ο πελαργὸς δὲν εἶδε ποῦ πῆγε και ἔπεσε ἡ πελαργίνα του. Γι’ αὐτὸ φάχνει δλην τὴ νύχτα νὰ τὴ βρῆ. Δὲ λογαριάζει τὸ Βορὶα μήτε τὴν Μπόρα και γυρίζει παντοῦ.

Πετᾶ φηλά, μὰ κατεβαίνει και χαμηλά. Προχωρεῖ ἐμπρός, δὲ βρίσκει τίποτε, και πάλι ξαναγυρίζει πίσω. Πετᾶ δεξιά, πετᾶ κι ἀριστερά. Ρωτᾶ κάθε πουλι που βρίσκει στὸ

δρόμο του. Τίποτε! Κανένα δὲν εἶδε την πελαργίνα του.

«Ισως νὰ τράβηξε μπροστά· γι' αὐτὸ δὲ φαίνεται ἀπὸ εδῶ. Ἀς προχωρήσω κι ἐγώ· μπορεῖ παραπέρα νὰ τὴ βρῶ· μπορεῖ καὶ τὰ φτάση ἔκεινη πρωτύτερα ἀπὸ μένυ στὴν Κερασιά». Αὐτὰ λέει μὲ τὸ νοῦ του κι ἐτοιμάζεται ἵα σταματήσῃ τὸ ψάξιμο.

2. Μὰ νά! Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀστράφτει δυνατά, καὶ ὁ πελαργὸς βλέπει ἔξαφνα δυὸ χελιδόνια. Μουσκεμένα καὶ κουρασμένα δὲν μποροῦν νὰ πετάξουν τὰ κακόνοιρα, καὶ κοντέύουν νὰ πέσουν στὴν ἀλασσα.

Εεχνᾶ τότε ὁ πελαργὸς γιὰ μιὰ στιγμὴ τὴν γυναικα του, πετὰ κοντὰ στὰ χελιδόνια καὶ τοὺς λέει; «Καθίστε ἀπάνω σὲ ῥάχη μου καὶ πιαστῆτε καλὰ μὲ τὰ πόδια σας! Ἔτσι θὰ γλιτώσετε ἀπὸ τὴν Μπόρα καὶ ἀπὸ τὸν κακὸ Βοριά».

— «Σ' εὐχαριστοῦμε, καλὸ πουλί, σ' εὐχαριστοῦμε!» λένε τὰ χελιδόνια· καὶ καθονται ἀμέσως στὴν ῥάχη τοῦ πελαργοῦ.

§ 6. Ο πελαργὸς γνωρίζεται μὲ τὰ χελιδόνια.

1. Πετὰ δλην τὴν νύχτα ὁ πελαργός, χωρὶς νὰ μιλῇ διόλου. Τὸ μικρὸ φορτίο στὴ

Ο πελαργός βλέπει ξαφνα δυν χελδόνια (σελ. 10).

„Kάτια Ζήθη εχούε τη φωτιά μας.»

«Κι είναι στό γειτονιό σπίτι! το

ράχη του δὲν τὸν κουράζει· οὔτε τὸ νιώθει διόλου. Μὰ καὶ ὁ Βοριάς δὲν τὸν ἐμποδίζει πολύ. Σκίζει γρήγορα τὸν ἄγριο ἀέρα καὶ προχωρεῖ κατὰ τὴν Κερασιά.

2. Ὅστερα ἀπὸ λίγες ὥρες ξημέρωσε. Ἡ θάλασσα ἀρχισε νὰ λαμποκοπᾶ καὶ ὁ οὐρανὸς κοκκινίζει στὴν ἀνατολή.

Ἡ Μπόρα, κατακουρασμένη πιά, συλλογίζεται νὰ τραβηχτῇ. Ὁ πατέρας της ὅμως, ὁ Βοριάς, ἐπιμένει. Καὶ φυσᾶ, καὶ φυσᾶ ἀκόμη γιὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν "Ανοιξη".

3. Τὴ στιγμὴ ἔκεινη τὰ δυὸ χελιδόνια πετοῦν ἀπὸ τὴν ράχη τοῦ πελαργοῦ μπροστά του.

Εἶναι ξεκουρασμένα τώρα καὶ θέλουν νὰ τὸν εὐχαριστήσουν. Δὲν προφταίνουν ὅμως νὰ τὸν καλημερίσουν, κι ἔκεινος τοὺς λέει μὲ χαρά: "Α, ἐσεῖς εἰστε, καλὰ χελιδονάκια, καὶ δὲ σᾶς γνώρισα; Μὰ καὶ πῶς νὰ σᾶς γνωρίσω μ' ἔκεινο τὸ χτεσινοβραδινὸ κακό! Πιστεύω γιὰ τὴν Κερασιά θὰ πᾶτε κι ἐσεῖς".

— «Βέβαια, βέβαια, καλέ μας γείτονα! Γιὰ κεῖ πᾶμε. Ἐκεῖ, στὸ σπίτι τοῦ μπαρμπα-Στάθη ἔχομε τὴ φωλιά μας».

— «Κι ἐμεῖς στὸ γειτονικὸ σπίτι, τοῦ

κύρῳ Φώτη τοῦ Καλομοίρη » εἶπε ὁ πελαργός.

— « Τὸ ξέρομε, τὸ ξέρομε » ἀπάντησαν τὰ δυὸ χελιδόνια. « Ξέρομε καὶ τὴ φωλιά σας. Μόλις ἀνοίγαμε τὸ πρωὶ τὰ μάτια μας, τὴ βλέπαμε ἀπάνω στὴ στέγη τοῦ σπιτιοῦ τοῦ κύρῳ Φώτη Καλομοίρη. Ἐπειτα, κάθε λίγο ἐρχόμαστε στὴν αὐλή του, γιὰ τὶς μύγες καὶ γιὰ τὰ κουνούπια της. Ξέρομε καὶ τὰ παιδιά τοῦ σπιτονοικοκύρη σας, τὸ Ρήγα, τὴ Ρήνα καὶ τὴ μικρή τὴ Βάσω. Τί καλὰ παιδιά! Ποτέ τους δὲν μᾶς πείραξαν! Μὰ πῶς ταξιδεύεις μονάχο σου, καλὸ πουλί, χωρὶς τὴν πελαργίνα σου; »

4. Ἀνεστέναξε ὁ πελαργὸς καὶ εἶπε στὰ χελιδόνια πῶς ἔχασε τὴν πελαργίνα του.

« Ο Θεὸς νὰ δώσῃ νὰ τὴ βροῦμε φτασμένη στὴν Κερασιά » εἶπαν τὰ δυὸ χελιδόνια.

§ 7. Τὰ τρία πουλιά φτάνουν στὴν Κερασιά.

1. Σὲ λίγο βγῆκε ὁ ἥλιος πίσω ἀπὸ τὴ θάλασσα. Τότε τὰ τρία πουλιά εἶδαν πάλι ἐμπρός τους τὴν Ἀνοιξην νὰ προχωρῇ ἀφοῦ καὶ γελαστά.

Δὲν εἶχε πάθει τίποτε ἀπὸ τὸ Βορὶα καὶ ἀπὸ τὴν Μπόρα. Μόνο τὰ λουλούδια της εἶχαν μαδήσει ὅλα.

2. "Ολη τὴν ἡμέρα πετοῦν ἀκούραστα οἱ τρεῖς σύντροφοι. Ο πελαργὸς δὲ βλέπει πουθενὰ τὴν γυναικα του, μήτε μαθαίνει τίποτε γι' αὐτὴ στὸ δρόμο.

Κοιτεύει νὰ βραδιάσῃ. Ο ἥλιος ἀρχισε νὰ βασιλεύῃ.

« Μοῦ φαίνεται πῶς κοντεύόμε » λέει τότε τὸ ἐνα ἀπὸ τὰ δυὸ χελιδόνια.

— « Σὲ λίγο φτάνομε. Νά, ἀρχίζουν καὶ φαίνονται τὰ σπίτια τῆς Κερασιᾶς, τῆς πατρίδας μας » ἀπαντᾶ ὁ πελαργός.

3. — « Ἐπιτέλους φτάσαμε! » ξαναφωνάζει ὁ ἴδιος ὕστερα ἀπὸ λίγο. « Βλέπω καθαρὰ τὸ καμπαναριό. Νὰ καὶ ἡ ἐκκλησιὰ τῆς Κερασιᾶς, μὲ τὸν ψηλό της τὸν τροῦλο! Νὰ καὶ ἡ πλατεῖα μὲ τὸ περιβόλαχι στὴ μέση! Εδῶ κάπου είναι τὸ σπίτι τοῦ κύρ Φώτη καὶ παραπέρα τοῦ μπαρμπα-Στάθη. Νά τα! φάνηκαν! Νὰ καὶ ἡ φωλιά μου! »

Μὲ δυὸ τρία δυνατὰ φτερουγίσματα φτάνει τότε ὁ πελαργὸς ἀπάνω ἀπὸ ἐνα ψηλὸ

σπίτι. Ζυγώνει στή σκεπή του, ἀκουμπά τα
ψηλὰ ποδάρια του καὶ στέκεται οὐθός μέ-
σα σὲ μια μεγάλη φωλιὰ ἀδειανή.

Αὐέσω; κοιτάζει γύρω του, ἀναστενάζει
καὶ λέει: «Ἡ πελαργίνα μου δε φαίνεται
οὔτε ἐδῶ· κι ἐγὼ λογάριαζα πώς θὰ τὴ
βρῶ!»

— «Τί χριμα!» λένε καὶ τὰ χελιδόνια.

§ 8. Τὰ χελιδόνια δνειρεύονται. Ο πελαργὸς
δὲν μπορεῖ νὰ κοιμηθῇ.

1. Τότε ἀνοίγουν πάλι τὰ στοματάκια
τους τὰ δυὸ χελιδόνια καὶ λένε στὸν πε-
λαργό:

«Σ' εὐχαριστοῦμε πάλι, καλέ μας γεί-
τονα. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ μεγάλο κα-
λὸ ποὺ μᾶς ἔκαμες. Ὁσο ζούμε, δὲ θὰ
τὸ ἔεχάσωμε. Μια χάρη σὲ παρακαλοῦμε
νὰ μᾶς κάμης ἀκόμη. Να μᾶς ἀρήστης νὰ
κοιμηθοῦμε ἀποψε ἐδῶ, σὲ μια γωΐσα
τῆς φωλιᾶς σου. Γιατὶ μὲ τέτοιο σκο άδι
δὲ θὰ μπορέσωμε νὰ βροῦμε τὴ δική μας».»

— «Κοιμηθῆτε ὅπου θέλετε καὶ ὅσο θέ-
λετε. Ἐδῶ χωροῦμε ὅλοι μᾶς» ἀποκρίθηκε
ὁ πελαργός.

2. Τὰ χελιδόνια σὲ λίγο ἀποκοιμήθηκαν

σὲ μιὰ γωνίτσα τῆς φωλιᾶς τοῦ πελαργοῦ.

Κοιμοῦνται κι ὄνειρεύονται τάχα, πῶς κάθονται στὴ δική τους τὴ φωλιὰ καὶ κλωσοῦν τ' αὐγουλάκια τους.

Ο πελαργὸς ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ κοιμηθῇ καθόλου. Στέκεται μὲ τὸ ἔνα πόδι καὶ ὅλο συλλογίζεται: «Δέ βρηκα ἐδῶ τὴ γυναικα μου, ὅπως περίμενα. Ποῦ νὰ εἶναι καὶ τί νὰ γίνεται τάχα; Γλίτωσε ἀπὸ κείνη τὴν Μπόρα, ἡ μήπως πνίγηκε στὴ θάλασσα;»

Αὐτὰ συλλογίζεται ὁ πελαργός καὶ ἀπὸ τὴ συλλογὴ του δὲν μπορεῖ νὰ κλείσῃ μάτι ὅλη νύχτα, ἃς εἶναι καὶ τόσο κουρασμένος.

§ 9. Ἡρθε ἡ "Ανοιξη!"

1. Στὴν Κερασιὰ ὅλοι κοιμοῦνται. Ποῦ νὰ νιώσουν πῶς ἥρθε ἡ "Ανοιξη!" Ποῦ νὰ δοῦν τὸν πελαργὸ καὶ τὰ χελιδόνια! Εἶναι μεσάνυχτα καὶ ὅλοι κοιμοῦνται.

Τὴν ὥρα αὐτὴ ἀπὸ τὸ κοντινὸ δάσος τῆς Κερασιᾶς ἀκούστηκε μιὰ παράξενη φωνή: «Κούκου, κούκου, κούκου! » Ἡταν ἡ φωνὴ τοῦ κούκου, που ἔλεγε: «Τὰ μάθατε; Πάει ὁ Χειμῶνας! Ἡρθε ἡ "Ανοιξη!" »

2. "Οταν ὁ Βοριάς ἀκουσε τὴ φωνὴ τοῦ χούκου, καταθύμωσε. Κλείστηκε στὸ παλάτι του καὶ ἐπαυσε τὸ φύσημά του. Ἡ Μπόρα, ἡ κόρη του, εἶχε κουραστῇ πρωτύτερα.

Μόλις ἔφυγε ὁ Βοριάς, ἔφτασε ὁ Φουσκοδεντρίτης. Ζεστὸς ζεστὸς καὶ ἀπαλὸς ἀπλώθηκε ἥσυχα σὲ δλη τὴν Κερασιά. Ἐφτασε ὡς τὴν κορφὴ τοῦ διπλανοῦ βουνοῦ τῆς.

3. "Ενιωσαν τὸ μαλακὸ τὸ φύσημα τοῦ Φουσκοδεντρίτη τὰ μπουμπούκια τῶν δέντρων καὶ τῶν λουλουδιῶν τῆς Κερασιᾶς, καὶ ἀρχισαν νὰ μιλοῦν τὸ ἑνα μὲ τὸ ἄλλο ἔτσι :

« Καλέ, τί γλύκα εἶναι αὐτὴ ἀπόψε! Τί ζεστὸ ἀεράκι φυσᾶ τώρα; Χωρὶς ἄλλο θὰ ἥρθε ἡ "Ανοιξη. "Ας ἀνοίξωμε κι ἐμεῖς λίγο τὰ φύλλα μας, νὰ τὴν καλωσορίσωμε αὔριο τὸ πρωί ».

"Ως τὸ πρωὶ τὰ περισσότερα μπουμπούκια τῶν δέντρων καὶ τῶν λουλουδιῶν τῆς Κερασιᾶς βρέθηκαν ἀνοιγμένα. "Ηθελαν νὰ καλωσορίσουν τὴν "Ανοιξη.

4. Μόνο τὰ χιόνια τοῦ ἀντικρινοῦ δουλαφαβητάριο, μέρος Β' «Πουλιά καὶ παιδιά».

νοῦ δὲν εὐχαριστήθηκαν: « Ἀκοῦς ἔχει, νὰ
ἔρθη τόσο γρήγορα ἡ Ἀνοιξη; Ἀκοῦς ἔχει,
νὰ μᾶς ἀφήσῃ ὁ πατέρας μας, ὁ Βοριάς,
μονάχα μας; » ἔλεγαν· καὶ ἀπὸ τὴ λύπη
τους ἄρχισαν νὰ κλαίνε.

·Ως τὸ πρωὶ τα χιόνια τοῦ βουνοῦ τῆς
Κερασιᾶς εἶχαν λιώσει ἀπὸ τὰ κλάματα·
καὶ ἔτσι δὲν εἶδαν τὴν Ἀνοιξη καὶ δὲν τὴν
καλωσώρισαν.

ΣΤΟ. Ποιὸς πρωτοεῖδε τὰ χελιδόνια;

1. Ὁταν ξημέρωσε, ξύπνησαν τὰ χελι-
δόνια καὶ εἴπαν στὸν πελαργό:

« Ἡ πελαργίνα σου δὲν ἤρθε ἀκόμη, κα-
λέ μας γείτονα. Μπορεῖ ὅμως νὰ φανῇ σή-
μερα μὲ τὸ καλό. Εμεῖς ώστόσο σ' εὐχα-
ριστοῦμε πάλι. Ηώρα θὰ πᾶμε νὰ ἴδοῦμε
τί γίνεται ἡ φωλιά μας. | Γειά σου καὶ καλὸ
δέξιμο! »

— Γειά, χαρά σας, καλὰ χελιδονάκια!
Καὶ νὰ περγάτε πιτε πότε ἀπὸ εῶ, νὰ βλε-
πόμαστε. Σήμερα θὰ λείψω δλη μέρα. Θὰ
πάω νὰ γυρέψω τὴ γυναῖκα μου» εἶπε κι ἐ-
κεῖνος.

·Αμέσως πέταξαν ἀπὸ τὴ σκεπὴ τοῦ
κύρ Φώτη τὰ τρία πουλιά πρωὶ πρωὶ. Τὰ

χελιδόνια γιά τὸ σπίτι τοῦ μπαρμπα-Στάθη,
καὶ ὁ πελαργὸς μακριὰ ἀτὸ τὰ σπίτια τῆς
Κερασιᾶς.

2. Ἐκείνη τὴν ὥρα ὁ Ρήγας καὶ ἡ Ρήνα
εἶχαν ξυπνήσει, καὶ ἀρχισαν νὰ ἐτοιμάζων-
ται γιὰ τὸ σχολεῖο. Ἡταν κάτω στὴν αὐ-
λὴ τοῦ σπιτιοῦ τους, καὶ πλένονταν στὴ
βρύση.

Τότε ἀκοῦν ἐνα δυνατὸ τσιτσίρισμα :
τσίου, τσίου, τσίου ! Σηκώνουν τὰ μάτια
καὶ βλέπουν δυὸ σπαθάτα πουλάκια νὰ σκί-
ζουν τὸν αέρα, σὰ σαΐτες, καὶ νὰ περνοῦν
μπροστά τους :

« Χελιδόνια, χελιδόνια ! Ἡρθαν τὰ χελι-
δόνια, τ' ἀκοῦτε ; Ἡρθαν τὰ χελιδόνια ! »
φώναξαν σὰν τρελὰ καὶ τὰ δυὸ παιδιά καὶ
ἀμέσως ἔτρεξαν στὴ γιαγιά τους νὰ πάρουν
τὰ συχαρίκια.

3. « Δὲ σᾶς τὸ ἔλεγα ἐγώ, παιδιά μου ;
Ἡ Ἀνοιξῆ δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ ἔρθῃ μονα-
χὴ τῆς πρέπει νὰ φέρη καὶ τὰ χελιδόνια.
Νά, σήμερα πρωτομαρτιά, ἥρθαν καὶ αὐτά.
Καλώς ἥρθαν, καὶ τοῦ χρόνου νὰ εἴμαστε
καλά » εἶπε ἡ γιαγιά γελαστή καὶ χάρισε

στὸ καθένα ἐγγόνι της ἀπὸ ἔνα πενηνταράκι.

— «Τί λέσ, γιαγιά, μᾶς ἔφεραν τοὺς μάρτηδες;» ρώτησε ἡ Ρήνα.

— «Πιστεύω» εἶπε ἡ γιαγιά. «Πάρτε καὶ τὴ Βάσω καὶ πᾶτε στὸ περιβόλι μας. Ψάξετε σ' ὅλα τὰ δέντρα του. Ὅταν σᾶς φέρνουν τὰ χελιδόνια μάρτηδες, ἔχει πάντα τοὺς κρεμοῦν».

§ 11. Ἡ Ἀνοιξη πέρασε καὶ ἀπὸ τὸ περιβόλι τοῦ κυρίου Φώτη Καλομοίρη.

1. Ἄμα τ' ἀκουσαν αὐτὰ ὁ Ρήγας καὶ ἡ Ρήνα, τρέχουν, ξυπνοῦν γρήγορα τὴ Βάσω, συγυρίζονται καὶ τραβοῦν ἵσια στὸ περιβόλι τους. Ἡθελαν νὰ βροῦν τοὺς μάρτηδες καὶ νὰ τοὺς δέσουν, πρὶν τοὺς δῆ ὁ ἥλιος.

‘Ο Βελής, ὁ σκύλος τους, τοὺς ἀκολούθησε ὅπως πάντα, ἀπροσκάλεστος!

2. Ἐνας τοῖχος ψηλὸς χώριζε τὴν αὐλὴν ἀπὸ τὸ περιβόλι, κι ἔνα χαμηλὸ πορτάκι ἔνωνε τὰ δυὸ αὐτὰ μέρη τοῦ σπιτιοῦ τοῦ κυρίου Φώτη Καλομοίρη.

Μόλις μπῆκαν μέσα, τοὺς φάνηκε τὸ περιβόλι τους ἀγνώριστο. Ὅλα τὰ δέντρα του

ῆταν ἀνθισμένα καὶ σκόρπιζαν μιὰ γλυκιὰ
μυρουδιά.

Μικρὲς πεταλοῦδες, ἄσπρες καὶ παρδαλές,
πετοῦσαν ἐδῶ καὶ ἔκει: « Περίεργο » εἶπε
ὁ Ρήγας. « Ἐδῶ καὶ μιὰ ἑβδομάδα, ποὺ εἴ-
χαμε ἔρθει, τὰ δέντρα τοῦ περιβολοῦ μας
ῆταν ἀστόλιστα. Πῶς ἀνθισαν τόσο γρήγο-
ρα τώρα; »

— « Θὰ πέρασε καὶ ἀπὸ ἐδῶ ἡ "Ανοιξη" ^{από την Ανοιξην}
ἀπάντησε ἡ Ρήνα.

— « Δὲ μᾶς εἶπε ἡ γιαγιά, πῶς χτές τὸ
βράδυ ἔφτασε στὸ χωριό μας μαζὶ μὲ τὰ χε-
λιδόνια; Χωρὶς ἄλλο θὰ πέρασε καὶ ἀπὸ τὸ
περιβόλι μας. Αὐτὴ θ' ἀνοιξε γρήγορα τὰ
δέντρα του. Ας δοῦμε ὅμως, μᾶς ἔφεραν τὰ
χελιδόνια τὰ δῶρα μας; »

§ 12. Τὰ δῶρα τῶν χελιδονιῶν.

1. Τὰ παιδιὰ προχώρησαν παραμέσα. Ἐ-
κεῖ εἶδαν μιὰ κοντὴ καὶ φουντωτὴ μηλί-
τσα, μιὰ φραγκομηλιά. Ἡρθαν κοντά της
καὶ ἀρχισαν νὰ κοιτάζουν στὰ κλωνάρια της:

« Μήπως ἄφησαν ἐδῶ σ' ἐσένα τίποτε γιὰ
μᾶς τὰ χελιδόνια, καλὴ μηλίτσα; » ρώτησε
ὁ Ρήγας καὶ ἀρχισε νὰ παρατηρῇ μὲ προσο-
χὴ στὰ κλωνάρια της.

Τὴ στιγμὴ ἔκείνη φύσηξε ὁ Φουσκοδεντρίτης καὶ σήκωσε ψηλὰ τὸ ἀνθισμένα κλωνάρια τῆς φραγκομηλιᾶς.

« Δὲ βλέπεις, Ρήγα, πῶς μᾶς λέει « ὅχι, ὅχι; » Πᾶμε στὴν χορομηλιά » εἶπε ἡ ἀδερφὴ του.

2. Στὴν χορομηλιὰ εἶδαν τὰ τρία ἀδέρφια μιὰ μέλισσα. Στεκόταν μιὰ στιγμὴ μέσα σὲ κάθε λουλούδι της καὶ ὥστερα πετοῦσε παραπέρα.

« Μήπως εἶδες πουθενὰ τίποτε μάρτηδες; Εσὺ γυρίζεις σ' ὅλα τὰ δέντα καὶ σ' ὅλα τὰ λουλούδια. Πές μας, σὲ παρακαλοῦμε, καλὴ μέλισσα » ρώτησε ἡ Ρήνα.

— « Ζοὺν ζούν! » ἔκαμε τότε ἡ μέλισσα, σὰ νὰ ἐλεγε: « Πάτε παραπέρα! Παραπέρα πάτε! »

3. Πῆγαν καὶ στὴ βερικοκιά. "Εψαξαν καὶ στὴ μεγάλη κυδωνιά, καὶ ἔκει ὅμως δὲ βρῆκαν τίποτε.

« Μᾶς μένει μόνο ἡ μυγδαλιά » εἶπε ὁ Ρήγας· καὶ ἔτρεξε μὲ τὸ ἀδέρφια του ὡς τὴ μυγδαλιά.

Ἐκείνη δὲν εἶχε διόλου λουλούδια. "Αρχισε πιὰ νὰ δένη τὰ σταχτοπράσινα, τσάγαλά της.

«Νά οι μάρτηδες, νάτοι! Έδω ἄφησαν τὰ δῶρα τους τὰ χελιδόνια» φώναξε ἡ Ρήνα χαρούμενη, δείχνοντας στ' ἀδέρφια της τρεῖς μικρές κλωστὲς ἀσπροκόκκινες.

— «Γρήγορα, γρήγορα! εἰπε ὁ Ρήγας, πρὶν νὰ φτάσῃ ως ἔδω ἡ πρώτη ἀκτῖνα τοῦ ἥλιου».

4. Στή στιγμή τότε ἡ Ρήνα μ' ἐνα ρα-
δί μακρὺ ξεκρεμᾶ τὶς ἀσπροκόκκινες ἔκει-
νες κλωστές, καὶ δένει ἀπὸ μιὰ στὸ χέρι
τοῦ Ρήγα καὶ τῆς Βάσως.

"Υστερα ὁ Ρήγας ἔδεσε καὶ αὐτῆς τὴν
τρίτη παρδαλὴ κλωστὴ καὶ τῆς εἶπε:

Οπόχει κόρη ἀκριβή
τοῦ Μάρτη ὁ ἥλιος μὴν τὴ δῃ!

5. Σὲ λίγο ὁ ἥλιος μὲ τὶς ἀκτῖνες του
χρύσωσε τὰ μαλλιά καὶ τῶν τριῶν παι-
διῶν, μὰ ἡταν ἀργὰ πιά. Ἐκεῖνα δὲ φο-
βοῦνται μὴν τὰ μαυρίση ὁ ἥλιος τοῦ Μαρ-
τιοῦ. Πρόφτασαν κι ἔδεσαν τὸ μάρτη τους.

§ 13. Χελιδόνι γύρισε, μαλοκαίρι μύρισε.

Καθὼς γυρίζουν στὸ σπίτι τους τὰ τρία
ἀδέρφια, εἶναι ὅλο χαρά. Κοιτάζουν ὄλοένα
τους μάρτηδες, χαίρονται καὶ τραγουδοῦν
αὐτὸ τὸ τραγουδάκι:

Πάει, χάθηκε τὸ χιόνι,
κι ἔφτασε τὸ χελιδόνι.
Νά, τὸ βλέπει τὸ παιδί
καὶ πηδᾷ καὶ τραγουδεῖ:

« Τὸ χαμόμηλο θὰ ἔγῃ
καὶ θὰ λουλουδίση ἡ γῆ.

Χελιδόνι γύρισε,
καλοκαίρι μύρισε ».

‘Η γιαγιά, ποὺ ζαρωμένη
τὸν καλὸν καιρὸν προσμένει :

« Ὡρθε, λέει, τὸ πουλί
μὲ τὴν ὥρα τὴν καλή.
Χελιδόνι γύρισε,
καλοκαίρι μύρισε ».

‘Η τριανταφυλλιὰ θ' ἀρχίση
νὰ φουντώσῃ καὶ ν' ἀνθίσῃ
κι ὁ παπποὺς μὲ τὸ ραδδί
στὸ προσήλιο θενὰ ἔγῃ.

Χελιδόνι γύρισε,
καλοκαίρι μύρισε.

‘Ο βοσκός, ποὺ δὲ θ' ἀργήσῃ
τὸ χειμάδι του ν' ἀφήσῃ,
μὲ τὰ πρόβατα μιλεῖ :

« Τὸ βουνὸν μᾶς προσκαλεῖ.
Χελιδόνι γύρισε,
καλοκαίρι μύρισε ».

§ 14. Ποιὰ παιδιά πρωτοβλέπουν τὸν πελαργό;

1. Τὸ ἀπόγεμα τῆς ἴδιας ἡμέρας τὰ παιδιά τῆς γειτονιᾶς, ἀγόρια καὶ κορίτσια, ἥταν μαζεμένα στὴν αὐλὴ τῆς ἐκκλησίας κι ἔπαιζαν. Τὰ κορίτσια ἔπαιζαν σκοινάκι, τ' ἀγόρια τὶς σδοῦρες.

Ἐπάνω στὰ παιγνίδια τους ἔκεινα ἀκοῦν ἔξαφνα τὸ Ρήγα νὰ φωνάζῃ: «Ἐνα ὄρνιο, παιδιά! Κοιτάξτε, ἔνα ὄρνιο!»

Τὰ παιδιά ἀφήνουν τότε τὸ παιγνίδι τους καὶ κοιτάζουν στὸν οὐρανό. Καὶ νά, βλέπουν ἐνα μεγάλο πουλὶ νὰ πετᾷ πολὺ ψηλὰ καὶ νὰ φέρνη βόλτες μεγάλες γύρω στὴν Κερασιά.

«Ἀλήθεια ὄρνιο θὰ εἶναι ἀλίμονο στὶς κότες μας!» εἶπαν στὴν ἀρχὴ τὰ παιδιά.

2. Σιγὰ σιγὰ ὅμως τὸ πουλὶ ἀρχίζει νὰ κατεβαίνῃ πιὸ χαμηλὰ καὶ νὰ φαίνεται καλύτερα.

Τότε ἀκούστηκε ἐνα ἄλλο παιδὶ νὰ φωνάζῃ χαρούμενο: «Δὲν εἶναι ὄρνιο· εἶναι πελαργός. Πελαργὸς εἶναι, παιδιά, δὲν τὸν βλέπετε; "Ασπρες καὶ μαῦρες στὴν ἄκρη οἱ

φτεροῦγες του, καὶ ὅλα τ' ἄλλα φτερά του
κάτασπρα»

— «Ναι, ναι, Πελαργὸς εἶναι» λένε καὶ
τ' ἄλλα καὶ ἀμέσως ἀρχίζουν νὰ χτυποῦν
τὰ παλαμακιά τους καὶ νὰ τραγουδοῦν αὐτὸ^ν
τὸ τραγουδάκι.

«Πελαργέ μας, πελαργέ,
ποῦναι ὁ συντροφός σου;
Νὰ χτυπῆστε τὰ γουδιά,
νὰ χορέψουν τὰ παιδιά,
ῶσπου νάρθη ἡ πασχαλιά
μέ τὰ κόκκινα τ' αὔγα».

Καὶ στ' ἀληθινά, τὸ πουλὶ ἔκεινο ἦταν
πελαργός· ἦταν ὁ πελαργὸς τοῦ σπιτιοῦ τοῦ
κύρι Φώτη Καλομοίρη. Τέτοια ὥρα γύριζε,
χωρὶς νὰ ἔχῃ βρῆ τὴν πελαργίνα του.

§ 15. «Καλῶς τὸν ἐδεχτήκατε τὸν πελαργό σας,
κυρὰ Κατίνα!»

1. Καθὼς τραγουδοῦν τὰ παιδιά, κοιτά-
ζουν ποῦ θὰ πάη νὰ καθίση ὁ πελαργός,
θέλουν νὰ τρέξουν, νὰ πάρουν τὰ συχα-
ρίκια.

‘Ο πελαργὸς ἀκούει ἀπὸ ψηλὰ τὸ τρα-

γούδι τῶν παιδιῶν, καὶ λέει μὲ τὸ νοῦ του:
«Ἐννοια σας, καλὰ παιδιά! Θὰ ἔρθη σὲ λί-
γο καὶ ὁ σύντροφός μου, καὶ τότε θὰ χα-
ρῆτε πιὸ πολύ».

Τοτερα χαμηλώνει σιγά σιγά, καὶ στὸ
τέλος καθίζει στὴ στέγη τοῦ γειτονικοῦ

σπιτιοῦ, στὴ στέγη τοῦ σπιτιοῦ τοῦ κὺρ Φώ-
τη Καλομοίρη:

«Καὶ ἀπ' ἐδῶ ψηλὰ μπορῶ νὰ βλέπω
καλά, ποιὸς ἔρχεται καὶ ποιὸς διαβαίνει»
εἶπε ὁ πελαργός καὶ κροτάλισε δυνατὰ

μὲ τὴ μεγάλη κόκκινη μύτη του. Ἡ Ήελε
νὰ εὐχαριστήσῃ κι αὐτὸς τὰ παιδιά.

2. « Ο πελαργός μας εἶναι! Ο δικός μας
ο πελαργός εἶναι! — Νά, δὲ βλέπετε; Κάθισε
μέσα στὴ φωλιὰ στὸ σπίτι μας » φωνάζει
ἡ Ρήνα δυνατὰ καὶ χτυπᾶ τὰ παλαμάκια της
δυνατώτερα.

— « Τί καλὰ » λέει καὶ ἡ Βάσω. « Χω-
ρὶς ἄλλο θὰ μοῦ ἔφερε χάντρες ».

— « Μὰ πῶς ἥρθε μονάχος; Πῶς δὲν ἥρθε
καὶ ὁ σύιτροφός του; » ρωτᾷ ὁ Ρήγας.

— « Μπορεῖ νὰ εἶναι στὴ βοσκή » τοῦ
ἀποκρίνεται ἐνα παιδί.

Τοτερα τὸ ἴδιο γυρίζει καὶ λέει στ' ἄλ-
λα. « Εμπρός, παιδιά, ἐμπρός στῆς κυρα-
Κατίνας, τῆς Καλομοίραινας, νὰ τῆς πάρωμε
τὰ συχαρίκια ».

3. Στὴ στιγμὴ δλα ἔκεινα τὰ παιδιὰ τρέ-
χουν στὸ σπίτι τοῦ κύρ Φώτη Καλομοίρη,
καὶ λαχανιασμένα λένε στὴ μητέρα τοῦ Ρή-
γα, τῆς Ρήνας καὶ τῆς Βάσως: « Καλῶς τὸν
ἐδεχτήκατε τὸν πελαργό σας, κυρά Κατίνα,
καὶ τοῦ χρόνου νὰ εἰστε καλά! »

Η κυρά Καλομοίραινα, γελαστὴ εὐχαρί-

στησε τὸ κάθε παιδί μὲ φουντούκια, μὲ στραγάλια καὶ σταφίδες.

§ 16. Ο πελαργὸς καὶ τὰ χελιδόνια εἶναι λυπημένα.

Νύχτωσε πιά! Τὸ ἀστέρια λαμπυρίζουν στὸν οὐρανό, σὰν καντηλάκια ἀμέτρητα. Όλα τὰ παιδιά τῆς Κερασιᾶς ἔχουν μαζευτῆ στὰ σπίτια τους, καὶ κάθονται μὲ τοὺς δικούς τους χαρούμενα. Μόνο δὲ πελαργὸς καὶ τὰ χελιδόνια δὲ χαίρονται.

Ἐκεῖνος στέκει μὲν ἐνα πόδι στὴ φωλιά του, καὶ ὅλο συλλογίζεται καὶ λέει μέσα του: « Θὰ ἴδω τάχα αὔριο τὴ γυναικα μου; »

Τὰ χελιδόνια πάλι, κουρνιασμένα σ’ ἐνα παράθυρο τῆς ἐκκλησίας, ρωτοῦν τὸ ἐνα τὸ ἄλλο: « Ποιὸς τάχα νὰ μᾶς χάλασε τὴ φωλιά μας; Θὰ μπορέσωμε νὰ βροῦμε κανένα μέρος προφυλαγμένο, νὰ τὴν ξαναχτίσωμε; »

§ 17. Τὰ χελιδόνια μαθαίνουν ποιὸς τοὺς χάλασε τὴ φωλιά.

1. ¶ Τὴν ἄλλη μέρα, πρωὶ πρωὶ, τὰ χελιδόνια πέταξαν στὸν πελαργό, τὸ γείτονά τους· τὸν ἔχαιρέτησαν καὶ τὸν ἐρώτησαν:

• "Εμαθες χτές τίποτε για τη γυναικα σου, καλέ γείτοια; Έμεις βρήκαμε χαλασμένη τη φωλιά μας. Ποιός μας τη χάλασε δὲ ξέρομε. Ξέρομε μόνο πώς άλλαξαν οι νοικοκυραῖοι τοῦ σπιτιοῦ μας. Γιατί άλλαξαν όμως, δὲν ξέρομε. Γιά νὰ ίδουμε, θὰ μπορέσωμε νὰ μάθωμε τίποτε σήμερα; »

Εἶπαν αὐτὰ τὰ λόγια, κι ἀναστέναξαν τὰ δυὸ χελιδόνια. Τσερα πέταξαν ἀπὸ ἐκεῖ, καὶ ἥρθαν κάτω στὸ αὐλάκι τοῦ νεροῦ. Τὸ αὐλάκι αὐτὸ περνοῦσε ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ κύρ Καλομοίρη.

Ἐκεῖ βρῆκαν τὴν πάπια τοῦ κύρ Φώτη· ἐπαιρνε τὸ πρωινό της λουτρό.

« Μήπως ξέρεις, καλὴ γειτόνισσα, ποιός μας χάλασε τὴ φωλιά μας; » ρώτησαν τότε.

« Α, ἐσεὶς εἰστε, χελιδονάκια; Καλωσωρίσατε! Μὲ ρωτᾶτε γιὰ τὴ φωλιά σας· μὰ ἐγὼ δὲν ξέρω τίποτε νὰ σᾶς πῶ. Ρωτῆστε τὸ σπουργίτη. Αδύνατο νὰ μὴν τὸ ξέρη αὐτός. Γυρίζει κάθε μέρα ὅλα τὰ σπίτια τῆς γειτονιᾶς, καὶ βλέπει καὶ μαθαίνει τί γίνεται μέσα στὸ καθένα. »

3. Τά χελιδόνια εὐχαρίστησαν τὴν πάπια, καὶ πέταξαν νὰ δροῦν τὸ σπουργίτη.

Τὸν ἐβρῆκαν στὴν αὐλὴ τοῦ κύρ Φώτη.

Τὴν καθάριζε ἀπὸ τὰ ψίχουλα τοῦ τραπεζιοῦ. Πηδώντας ἐδῶ καὶ ἔκει, σὰ νὰ χόρευε, μάζευε τὰ ψίχουλα ἐνα ἐνα καὶ τὰ κατάπινε γρήγορα.

Τὰ χελιδόνια ρώτησαν καὶ αὐτὸν τὰ ἴδια, Ἐκεῖνος τοὺς ἀποχρίθηκε:

«Α ! ἔσεις είστε, χελιδονάκια;» (σελ. 31).

«Ποιὸς ἄλλος ἀπὸ τὸ Δῆμο, τὸ γειτονόπαιδο, τὸ γιδὸν τοῦ κύρου Δαφνῆ, αὐτοῦ τοῦ νέου νοικοκύρη ποὺ ἀγόρασε τὸ σπίτι τοῦ μπαρμπα-Στάθη; Αὐτὸν τὸ παιδί, μόλις ἥρθε στὸ νέο σπίτι τους, τὴν ἴδια μέρα μ' ἐνα μακρὺ καλάμι χάλασε τὴ φωλιά σας».

— «Καὶ τί τοῦ ἔφταιγε ἡ φωλιά μας;»
ρώτησαν τὰ χελιδόνια.

— «Μήπως τοῦ φταιώ κι ἐγώ τίποτε καὶ
μ' ἔχει πάντα καρτέρι; Ποῦ νὰ ξεμυτίσω
στὴν αὐλή τους; Πάντα μὲ κυνηγᾶ μὲ τὸ
λάστιχο καὶ μὲ τὶς πέτρες στὰ χέρια, γιὰ νὰ
μὲ σκοτώσῃ!»

§ 18 Ὁ Δῆμος φεύγει ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ κὺρου
Φώτη, χωρὶς νὰ τὸν διώξουν.

1. Τὰ χελιδόνια δὲ ζητοῦσαν νὰ μάθουν
περισσότερα· ἀμέσως παίρνουν τὴν ἀπόφα-
σὴν τους. Καὶ νά τα τώρα καὶ τὰ δυό, ἵσια
στὸ σπίτι τοῦ κύρου Φώτη.

Πετοῦν ἐδῶ κι ἔκει καὶ τὸ ἔξετάζουν ὁ-
λόκληρο. Θέλουν νὰ βροῦν τὸ πιὸ προφυλα-
γμένο μέρος γιὰ τὴ νέα φωλιά τους.

Καὶ τὸ βρῆκαν· εἶναι τὸ χαγιάτι τοῦ
σπιτιοῦ. Ἐκεῖ μήτε ἡ Ψιψίνα τοῦ κύρου Φώτη,
μήτε ὁ γιὸς τοῦ κύρου Δαφνῆ θὰ μποροῦν νὰ
φτάσουν τὴ φωλιά τους. Ὅσο γιὰ τὸ Ρήγα
καὶ γιὰ τὸ ἀδέρφια του, δὲν τὰ φοβοῦνται
διόλου: «Ἄν ἦταν κακὰ παιδιά, λένε, τὰ
παιδιά τοῦ κύρου Φώτη, θὰ χαλοῦσαν καὶ τὴ
φωλιά τοῦ πελαργοῦ».

Ἐτσι ἀρχίζουν τὴ δουλειά τους.

2. Τὸ ἀπομεσήμερο, ὅστερα ἀπὸ τὸ φαγητό, ὁ Ρήγας μὲ τ' ἀδέρφια τους καὶ τὰ παιδιά τῆς γειτονιᾶς μαζεύτηκαν στὸ χαγιάτι τους, καὶ ἀρχισαν νὰ παίζουν. Ἐκεὶ εἶναι καὶ ὁ Δῆμος, τὸ παιδὶ τοῦ κύρ Δαφνῆ, τοῦ νέου γείτονα.

"Εξαφνα ὅλα τὰ παιδιὰ ἀκοῦν τὴ Ρήνα νὰ φωνάζῃ: «Τί καλά! θα ἔχωμε στὸ σπίτι μας καὶ φωλιὰ χελιδονιῶν· κοιτάξετε!» καὶ ἔδειξε κατὰ τὴ γωνιὰ τοῦ χαγιατιοῦ τους. Ἐκείνην τὴν στιγμὴ τὰ δυὸ χελιδόνια θερέλιωναν τὴ φωλιά τους. Προσπαθοῦσε τὸ καθένα νὰ κολλήσῃ μὲ τὴ μύτη του ἀπὸ ἐνα κομματάκι μαλακὸ πηλό.

3. Τὰ παιδιά σταμάτησαν τότε τὸ παγνιδὶ τους, γιὰ νὰ παρατηρήσουν τὰ χελιδόνια. πῶς ἔχτιζαν τὴ φωλιά τους.

Κάποτε δὲν κολλοῦσε καλὰ ὁ πηλὸς καὶ ἐπεφτε ἀπὸ τὴ θέση του. Τὰ χελιδόνια ἀκούραστα ἔφερναν ἄλλο κομμάτι, καλύτερα ζυμωμένο, καὶ τὸ κολλοῦσαν ἔκει ποὺ ἐπρεπε.

«Κοιτάξε, σὰ νὰ εἶναι χτίστες» εἶπε ἐνα παιδί.

— «Τί λές, παιδάκι μου; Τὰ χελιδόνια εἶναι καλύτερα ἀπὸ τοὺς χτίστες. Ἐκεῖνοι

ἔχουν ἐργαλεῖα, τὸ φτυάρι, τὸ τσαπί, τὸ πηλοφόρι, τὸ μυστρί, τὸ σφυρὶ καὶ ἄλλα. Τὰ καημένα τὰ χελιδόνια ἔχουν μόνον τὴν μυτίτσα τους». "Ετοι εἶπε ἡ γιαγιά Βασίλω, καθὼς ἔγνεθε στὴ ρόκα της.

---

4. "Υστερὸς ἀπὸ λίγο τὰ χελιδόνια ἀρχισαν νὰ κολλοῦν μὲ τὸν πηλὸν κάπου κάπου καὶ ἀπὸ κανένα ἀχυράκι: «Γιὰ νὰ δένεται καὶ νὰ σφίγγῃ καλύτερα ὁ πηλός, καὶ νὰ στερεώνεται πιὸ πολὺ ἡ φωλιά τους» ξαναεἰπε ἡ γιαγιά.

— «Καὶ σὲ πόσες ἡμέρες θὰ μπορέσουν νὰ τελειώσουν τὸ χτίσιμο γιαγιά;» φώτησε ἡ Ρήνα.

— «Μπορεῖ νὰ χρειαστοῦν καὶ μιὰ ἑβδομάδα. Πρέπει νὰ κοπιάσουν πολὺ τὰ καημένα τὰ χελιδονάκια μας, ὥσπου νὰ τελειώσουν τὴ φωλίτσα τους» ἀπαντησε ἡ γιαγιά.

— «Κι ἔγώ για μιὰ στιγμὴ χάλασα τὴ φωλιά τῶν χελιδονιῶν τοῦ σπιτιοῦ μας» μουρμούρισε μέσα του ὁ Δῆμος καὶ δίχως νὰ τὸν διώξῃ κανείς, ἔφυγε μετανιωμένος καὶ μὲ σκυμμένο τὸ κεφάλι ἀπὸ τὸ σπίτι του κύρι Φώτη.

... καὶ δίχως νὰ τὸν διώξῃ κανεῖς, ἔφυγε ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ κυρίου Φώτη.

§ 19. «Θὰ φροντίσω νὰ μάθω περισσότερα γιὰ τὴ γυναικα μου».

1. Τὴν ἄλλη μέρα, κατὰ τὸ δειλινό, ὅλα τὰ ἀγόρια τῆς γειτονιᾶς τοῦ Ρήγα εἶχαν βγῆ ἔξω ἀπὸ τὸ χωριό καὶ πετοῦσαν τοὺς ἀετούς των.

‘Ο Ρήγας πετᾶ ἔνα μεγάλο σταυραῖτό. Κρατεῖ στὰ χέρια μιὰ χοντρὴ καλούμπα, κι ὅλο ἀμολάει, κι ὅλο ἀμολάει: «Θὰ σᾶς περάσω ὅλους» φωνάζει στ’ ἄλλα παιδιά. «Νά, θὰ περάσω κι ἔκεινον τὸν πελαργὸ ποὺ πετᾶ στὰ σύννεφα» ξαναλέει· καὶ δείχνει κατὰ τὸν οὐρανό.

2. Ποιὸς πελαργὸς ἦταν ἐκεῖνος,
ποὺ ζητοῦσε νὰ τὸν ξεπεράσῃ μὲ
τὸν ἀετό του ὁ Ρήγας;

Ποιὸς ἄλλος ἀπὸ τὸν πελαργὸν
τοῦ σπιτιοῦ τοῦ κύρου Φώτη τοῦ Κα-
λομοίρη.

Αὐτὸς εἶνε ποὺ πετᾶ τέτοια ὥρα
τόσο ψηλά. Γυρίζει ἀπὸ τὸ ψάξιμο.
Βλέπει τοὺς ἀετοὺς τῶν παιδιῶν, μὰ
δὲν τοὺς προσέχει διόλου· ἔχει ἄλ-
λου τὸ νοῦ του.

Γυρίζει καὶ σήμερα λυπημένος,
μὰ ὅχι σὰν καὶ χτές. Καθίζει σὲ
λίγο στὴ φωλιά του καὶ περιμένει
νὰ ἔρθουν οἱ φίλοι του, τὰ χε-
λιδόνια. Θέλει νὰ τοὺς πῆ κάτι
ποὺ ἔμαθε γιὰ τὴ γυναικα του.

Μόλις τὸν βλέπουν ἐκεῖνα,
ἔρχονται.

3. «Κάτι ἔμαθα σήμερα,
καλά μου χελιδόνια» ἄρχι-
σε νὰ λέη ὁ πελαργὸς ἀμέ-
σως. «Ἐκεὶ ποὺ γύριζα
στὸ λιβάδι τῆς Κερασιᾶς,

βρίσκω ἔναν παλιό μου φίλο. ἔνα γερανό. Εἴχαμε ζεκινήσει μαζί, νὰ ἔρθωμε γιὰ τὴν Κερασιά. Τὸν ρωτῶ, ἀν εἶδε ἡ ἀν ξέρη τίποτε γιὰ τὴ γυναικα μου, κι ἐκεῖνος μοῦ λέει αυτά:

« Πάνω σ' ἐκείνη τὴν μπόρα, εἰδα ἔνα μεγάλο πουλί, σὰν κι ἐμᾶς, νὰ πέφτη στὸ κατάστρωμα ἐνὸς καραβιοῦ. Μὰ ἀν ἦταν πελαργὸς ἡ γερανὸς ἢ ἄλλο πουλί, δὲν εἶδα. Ποῦ μποροῦσα νὰ ἴδω καθαρὰ σ' ἐκεῖνο τὸ σκοτάδι καὶ τὸ κακό: "Αλλο τίποτε δὲν ξέρω».

» Αὐτα μοῦ εἶπε ὁ γερανὸς σήμερα τὸ μεσημέρι ».

4.— « Λὲς νὰ ἦταν ἡ γυναικα σου τὸ πουλὶ ποὺ ἔπεσε στὸ κατάστρωμα τοῦ καραβιοῦ: » ρώτησαν τα χελιδόνια.

— « Κάτι μοῦ λέει μέσα μου, πῶς αὐτὴ θὰ ἦταν » ἀτάντησε ὁ πελαργός. « Δὲν ξέρω πάλι. μπορεῖ καὶ νὰ γελιέμαι ».

— « Καὶ τί λὲς νὰ κάμης τώρα: » ξαρώτησε τὸ ἔνα χελιδόνι.

— « Θὰ φροντίσω νὰ μάθω περισσότερα» ἀποκρίθηκε ὁ πελαργός.

— « Ο Θεός νὰ σὲ βοηθήσῃ, καλὸ πουλί» εἶπαν καὶ τὰ δυὸ χελιδόνια μὲ μιὰ φωνή.

Τοστερα πέταξαν στὸ παραθύρι τῆς ἐκκλησίας, γιὰ νὰ κουρνιάσουν· γιατὶ κόντευε νὰ νυχτώσῃ.

§ 20. «Γιατὶ δὲν ἦξθε, γιαγιά, ὁ ἄλλος πελαργός;»

1. Πέρασαν δυὸς τρεῖς μέρες ἀκόμη. Στὸ μεταξὺ ὅλα τὰ χελιδόνια καὶ ὅλοι οἱ πελαργοὶ τῆς Κερασιᾶς ξαναἱρῆκαν τὶς φωλιές τους, καὶ ἀρχισαν νὰ τὶς διωρθῶνται καὶ νὰ τὶς ἔτοιμάζουν.

Τὰ βλέπει ὅλα αὐτὰ ὁ πελαργός τοῦ σπιτιοῦ τοῦ κύρ Φώτη Καλομοίρη, ἀναστενάζει καὶ λέει μέσα του: «Κι ἐμεῖς τὰ ἴδια θὰ κάναμε, ἀν ἥταν ἔδω ἡ γυναῖκα μου».

2. Ο Ρήγας μὲ τὸ ἀδέρφια του, ὅταν εἶδαν πῶς δὲν ἔρχεται καὶ ὁ ἄλλος πελαργός, ἀρχισαν νὰ στενοχωριοῦνται.

Ρότησαν λοιπὸν τὴ γιαγιά τους: «Γιατὶ, γιαγιά, νὰ μὴν ἔφθη ἀκόμη καὶ ὁ ἄλλος πελαργός; Πέρσι, θυμᾶσαι; εἰχαν φτάσει μαζὶ καὶ οἱ δύο».

— «Κάποιο ἐμπόδιο θὰ εἶναι στὴ μέση, παιδιά μου» ἀποκρίθηκε ἡ γιαγιά Βασίλω, συλλογισμένη καὶ αὐτή.

— «Σὰν τί ἐμπόδιο, γιαγιά; » ξαναρώτησε ὁ Ρήγας.

3. — «Ξέρω κι ἐγώ, παιδί μου; Μπορεῖ ν' ἀρρώστησε· μπορεῖ νὰ κουράστηκε καὶ νὰ ἀπόμεινε στὸ δρόμο κάπου· μπορεῖ καὶ νά...».

— «Νὰ τὸν ἐσκότωσε, λές, κανένας κυνηγός, γιαγιά; » ρώτησε τρέμοντας ἡ Ρήνα.

— « "Α, ὅχι, Ρήνα μου! Δὲν ήθελα νὰ εἰπῶ αὐτό. Τέτοιο πράμα δὲ γίνεται» εἶπε ἡ γιαγιά. «Κανένας κυνηγὸς δὲ σκοτώνει τοὺς πελαργούς. Αὐτὸ τὸ ξέρω καλά· μὰ γιατί νὰ μὴν ἔρθη ἀκόμη ὁ ἄλλος ὁ πελαργός μας, αὐτὸ δὲν τὸ ξέρω. Τὸ βράδυ, ὅταν ἔρθη ὁ πατέρας σας, ρωτήστε τον. Ἐκεῖνος ξέρει πιὸ πολλὰ ἀπὸ μένα. Ἐκεῖνος ξέρει γράμματα, μπορεῖ κάτι νὰ σᾶς πῆ».

§ 21. Τί μπορεῖ νὰ ἔπαθε ὁ πελαργὸς ποὺ λείπει;

1. Τὰ τρία ἀδέρφιά δὲ βλέπουν τὴν ὥρα πότε νὰ βραδιάσῃ, καὶ νὰ γυρίσῃ ὁ πατέρας τους ἀπὸ τὴ δουλειά.

Μόλις γύρισε καὶ κάθισαν νὰ δειπνήσουν, τὸν ἔρωτησαν: «Ξέρω κι ἐγώ, παιδιά μου!» ἀπάντησε ἐκεῖνος. «Τὰ καημένα τὰ πουλιά, ὥσπου νὰ ξαναγυρίσουν ἀπὸ τὰ ξένα στὴν

πατρίδα τους, βασανίζονται πολύ. Κάνουν τόσο δρόμο! Περνοῦν στεριές μακρινές, περνοῦν καὶ θάλασσες μεγάλες. Πολλές φορές στὸ δρόμο τοὺς πιάνουν βροχές, χαλάζια, καὶ μπόρες δυνατές. Πολλές φορές δὲ βρίσκουν τί νὰ φάνε καὶ πῶς νὰ ξεδιψάσουν· κι ἄλλοτε πάλι ποῦ νὰ ξεκουραστοῦν.

2. »Οἱ πελαργοί, εἰναι ἀλήθεια, εἰναι μεγάλα καὶ δυνατὰ πουλιὰ καὶ ἀντέχουν. Μὰ μιὰ μπόρα δυνατή, σὰν τῆς περασμένης ἑδδομάδας, μπορεῖ κι ἐναν πελαργὸ νὰ τὸν κάμη νὰ χάσῃ τὸ δρόμο του,

»Μπορεῖ ἡ μπόρα ἐκείνη νὰ βρῆκε τοὺς πελαργούς μας ἐπάνω στὴ στεριά, καὶ νὰ πέταξε τὸν πελαργό μας σὲ καμιὰ λαγκαδιά, ἢ σὲ κανένα ἀκρογιάλι, ἢ σὲ κανένα δάσος, ἐδῶ γύρω στὴν Κερασιά· καὶ τώρα ὁ κακόμοιρος, πληγωμένος, νὰ μὴν μπορῇ νὰ πετάξῃ καὶ νὰ ἔρθῃ στὴ φωλιά του».

— «Ἄν ἔγινε αὐτό, τότε βέβαια κανένας χωριανός μας θὰ τὸν βρῆ, καὶ ρωτώντας θὰ μᾶς τὸν φέρη» εἶπε ἡ κυρὰ Κατίνα ἡ Καλομοίραινα.

3.— «Μπορεῖ ὅμως ἐκείνη ἡ μπόρα, ἐξακολούθησε ὁ πατέρας, νὰ βρῆκε τοὺς πελαρ-

γούς μας, τὸ πέλαγος, καὶ μὲ τὸ ἄγριο φύσημά της νὰ πέταξε τὸν ἐναν ἀπ' αὐτοὺς μέσα στὴ θάλασσα».

— «Καὶ θὰ τὸν ἔπνιξε βέβαια τὸν κακόμοιρο» εἶπε ἡ Ρήνα ἀνήσυχη.

— «Μπορεῖ νὰ ἔγινε καὶ αὐτὸ ποὺ λέσ, Ρήνα μου· μπορεῖ ὅμως, καθὼς ἔπεσε, νὰ γλίτωσε ὁ πελαργός μας» ἀπάντησε ὁ κύρ Φώτης.

— «Πῶς μπορεῖ νὰ γίνη τέτοιο πράγμα, πατέρα;» ξαναρώτησε ἡ Ρήνα.

«Μπορεῖ, παιδί μου, νὰ πρόφτασε ὁ πελαργός καὶ νὰ ἔπεσε ἐπάνω σὲ κανένα καΐκι ἢ σὲ βαπόρι. Ἀν ἔγινε αὐτό, τότε βέβαια οἱ ναῦτες δὲ θὰ τὸν ἀφήσουν νὰ πεθάνη. Θὰ τὸν περιποιηθοῦν, καὶ ὅταν φτάσουν στὸ πρῶτο λιμάνι, θὰ τὸν βγάλουν στὴ στεριά».

4. — «Καὶ σὰν ποῦ μπορεῖ νὰ τὸν ἀφήσουν ἔκει, οἱ ναῦτες, πατέρα;» ρώτησε τώρα ὁ Ρήγας.

— «Μπορεῖ νὰ τὸν ἀφήσουν σὲ κανένα δικό τους σπίτι· μπορεῖ νὰ τὸν παραδώσουν καὶ σὲ κανένα καλὸ παιδί νὰ τὸν περιποιηθῇ, ὥσπου νὰ γίνη καλά».

— «Μακάρι νὰ γινόταν αὐτὸ» εἶπε ἡ

Ρήνα. «Τότε σὲ λίγο καιρὸ θὰ μποροῦσε νὰ πετάξῃ καὶ νὰ ἔρθη νὰ βρῇ τὸ σύντροφό του».

— «Καὶ νὰ μοῦ φέξῃ καὶ τὶς χάντρες μου» πρόσθεσε ἡ μικρὴ ἡ Βάσω.

— «Βέβαια, βέβαια, Βάσω» ἀποκρίθηκαν γελώντας ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα της.

§ 22. Ποιὸς ἀρχίζει νὰ σκέπτεται γιὰ τὴν πελαργίνα.

1. Τὰ τρία ἀδέρφια εὐχαρίστηταν τὸν πατέρα τους, καλονύχτισαν ὅλους καὶ πῆγαν νὰ κοιμηθοῦν.

Πηγαίνοντας συλλογίζεται τὸ καθένα διαφορετικὰ γιὰ τὸν πελαργό.

Ἡ Βάσω λέει μὲ τὸν νοῦ της: «Τί πειράζει, ἀν δὲν ἦρθε καὶ ὁ ἄλλος ὁ πελαργός μας. Μπορεῖ κι αὐτὸς ποὺ ἦρθε νὰ μοῦ ἔφερε τὶς χάντρες μου. Ποῦ νὰ περιμένω ἐγώ, ὥσπου νὰ ἔρθη ὁ ἄλλος. Ἄς ψάξω αὔριο νὰ δῶ».

Ἡ Ρήνα πάλι λέει μέσα της: «Θὰ παρακαλέσω τὴν Παναγία στὴν προσευχή μου, νὰ φυλάξῃ τὸν ἄλλο πελαργό μας ἀπὸ κάθε κακό».

Μὰ καὶ ὁ Ρήγας μουρμουρίζει σιγανά καὶ λέει : « Κάτι πρέπει νὰ κάμω γιὰ τὸ χαμένο τὸν πελαργό μας ».

2. Πέφτουν στὰ χρεβάτια τους. Κοιμᾶται σὲ λίγο ἡ Ρήνα καὶ ἡ Βάσω, μὰ τὸ Ρήγα δὲν τὸν πιάνει ὁ ὕπνος. Ως τὰ μεσάνυχτα σκέπτεται καὶ ὅλο λογαριάζει τί νὰ κάμη, γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ βρῆ τὸν πελαργό.

Ἐπιτέλους κάτι βρῆκε· γιατὶ ἀκούστηκε νὰ μουρμουρίζῃ σιγανά : « αὐτὸ πρέπει νὰ κάμω »· καὶ τότε ἀποκοιμήθηκε χαρούμενος.

s 23 « Ἐμπρός, παιδιά, ὅλοι γιὰ τὸν πελαργὸ τοῦ Ρήγα ».

1. Τὴν ἄλλη μέρα ἔημέρωνε Κυριακή.

Ὑστερα ἀπὸ τὴ λειτουργία τὰ παιδιὰ τῆς γειτονιᾶς τοῦ Ρήγα, συναγμένα στὴν αὐλὴ τῆς ἐκκλησίας, ἐτοιμάζονταν ν' ἀρχίσουν τὸ παιγνίδι.

Σκέπτονται τί νὰ προτιμήσουν. Ο ἕνας θέλει τοῦτο καὶ ὁ ἄλλος τὸ ἄλλο.

2. Τότε τοὺς λέει ὁ Ρήγας : « Μοῦ κάνετε μιὰ χάρη, παιδιά ; »

— « Τί, τί εἶναι, Ρήγα; Πές το μας ν' ἀκούσωμε! » ἀπαντοῦν οἱ φίλοι του πρόθυμα.

— « Νά, αὐτὸς θέλω ἀπὸ σᾶς: νὰ μὲ βοηθήσετε νὰ βρῶ τὸν ἄλλο πελαργὸ τοῦ σπιτιοῦ μας ».

— « Ποιόν πελαργό; ρωτᾶ ὁ Χρίστος ὁ Νεράντζης.

— « Νά, τὸν ἔναν ἀπὸ τοὺς δυὸ πελαργοὺς ποὺ ἔχουν τὴ φωλιά τους στὴ στέγη τοῦ σπιτιοῦ μας » ἀπαντᾶ ὁ Ρήγας. Καὶ ἀρχίζει νὰ ἔξηγῇ στοὺς φίλους του τί ὑποψίαζεται, καὶ ἀκόμη τὸ σχέδιό του γιὰ νὰ βροῦν τὸν πελαργό.

3.— « Ἐγώ, λέει ὁ Γιωργος ὁ Μπίστης, θὰ παρακαλέσω τὰ δυὸ μεγάλα ἀδέρφια μου νὰ γυρέψουν τὸν πελαργὸ ἔξω στὰ χωράφια, ποὺ ἔκει πᾶνε κάθε μέρα. Μὰ καὶ ὁ ἴδιος θὰ σου κάνω πάντα συντροφιά, ὅταν θὰ βγαίνης νὰ τὸν γυρεύῃς ».

— « Ἔρχομαι κι ἐγώ μαζί σας. Καὶ τὸν πατέρα μου θὰ τὸν παρακαλέσω νὰ κοιτάη γιὰ τὸν πελαργὸ στὰ λιβάδια καὶ στὶς ουνοπλαγιές, ποὺ πάει καὶ βόσκει τὰ πρόατα » πρόσθεσε ὁ Κίτσος ὁ Καλουτάς.

— « Κι ἐγώ θὰ εἰπῶ τοῦ πατέρα μου,

ὅταν γυρίζη μὲ τὴ βάρκα του γιὰ φάρεμα στὶς ἀκρογιαλίες. νὰ κοιτάζη γιὰ τὸν πελαργό. Καὶ ὅταν θὰ πηγαίνης, Ρήγα. ο ἕδιος. φώναζε κι ἐμένα, νὰ σου κάνω συντροφιά» εἶπε ὁ Πέτρος Ζαρόκωστας.

— « Κι ἐμᾶς, κι ἐμᾶς, Ρήγα, νὰ μᾶς φωνάζης, ὅποτε θέλεις. νὰ σὲ συντροφεύωμε στὸ φάξιμο» φώναζαν καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι φίλοι τοῦ Ρήγα.

4. — « Κι ἐγώ, Ρήγα, εἶπε ἡ Ρήνα, μὲ τὶς φίλες μου θὰ φροντίσωμε γιὰ τὸν πελαργό μας. Θὰ τὶς παρακαλέσω νὰ γράψουν σὲ ὅλες τὶς φιλενάδες καὶ τους συγγενεῖς τους στὰ γύρω χωριά, καὶ νὰ ἔξετάσουν γιὰ τὸν πελαργό μας. Μπορεῖ εῖτοι νὰ μάθωμε τίποτε ».

5. — « Πολὺ καλά», εἶπε τότε ὁ Ρήγας. « Εσύ, Ρήνα. κάμε δ.τι εἶπες, κι ἐμεῖς ἀρχίζομε ἀπὸ σήμερα ἔκεινο ποὺ ἀποφασίσαμε. Ἔ! τί λέτε, παιδιά; Πέτιούμαστε ὡς τὸ δάσος σήμερα; »

— « Γιατί ὅχι, Ρήγα: Ἐμπρός, παιδιά! Ὁλοι γιὰ τὸ δάσος! Ὁλοι γιὰ τὸν πελαργὸ τοῦ Ρήγα!» φώναζαν τότε τ' ἀγόρια

τῆς γειτονιᾶς· καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὸ δάσος·
μὲ χαρά.

§ 24. Ποιὸς ἄλλος φροντίζει γιὰ τὴν πελαργίνα.

1. Τὴν ἵδια μέρα, κατὰ τὸ βράδυ βράδυ,
τὰ δυὸ χελιδόνια ποὺ ξέρομε, πέταξαν στὴ
στέγη τοῦ κύρ Φώτη καὶ λένε στὸν πελαρ-
γό:

«Τὸ μεγάλο πουλί, ποὺ εἶδε ὁ φίλος σου
ὅ γερανὸς νὰ πέφτῃ στὸ καταστρωμα τοῦ
χαραβίοῦ, ἥταν πελαργός».

— «Καὶ πῶς τὸ ξέρετε αὐτὸ ἐσεῖς; ο ρώ-
τησε τρέμοντας ὁ πελαργός».

— «Μᾶς τὸ εἶπε σήμερα ἔνας γλ ρα.
Ξέρεις, καλὸ πουλί, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ἤρ-
θαμε στὴν Κερασιά, ἀἱλάκοπα ρωτοῦμε καὶ
ψάχνομε κι ἐμεῖς γιὰ τὴν γυναικα σου. Σή-
μερα τὸ ἀπόγεμα πετύχαμε ἔνα γλάρο κάτω
στὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ τὸν ἐρωτήσαμε. Ἀκου-
σε τί μᾶς εἶπε:

2. «Σ' ἔκείνη τὴ δυνατὴ τὴ μπόρα, εἶδα
ἔναν πελαργὸ πληγωμένο στὸ κατάστρωμα
ἔνδος χαραβίοῦ. Εἶδα ἀκόμη κι ἔνα ναύτη
κοντά του νὰ τὸν φροντίζῃ. Ποιὸς πελαργὸς
ἥταν ἔκεινος δὲν ξεύρω μπορῶ ὅμως νὰ μά-

θω ποῦ πῆγε καὶ ἀράξε τό βαπόρι ἔκεινο ».

— « Κάμε μας αὐτὴ τὴ χάρη, καλὲ γλάρε » τοῦ εἰπαμε ἐμεῖς.

— « Σὲ λίγες μέρες θὰ τὸ ξέρετε » μᾶς εἰπε· καὶ πέταξε κατὰ τὸ πέλαγος. « Αὐτὰ μάθαμε σήμερα » εἶπαν τὰ χελιδόνια.

— « "Α, ἐσεῖς μάθατε πιὸ πολλὰ ἀπὸ μένα! Σᾶς εὐχαριστῶ, σᾶς εὐχαριστῶ πολύ, καλά μου χελιδονάκια » εἶπε ὁ πελαργός.

3. Τὰ δύο χελιδόνια δὲ στάθηκαν ν' ἀκούσουν περισσότερα.

§ 25. Γιὰ ποιὸν φροντίζει ἡ Βάσω.

1. Ό Ρήγας, ἡ Ιήνα καὶ ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς γειτονιᾶς ἀπὸ ἡμέρες τώρα φροντίζουν, ὅσο μποροῦν, γιὰ νὰ βροῦν τὸ χαμένο πελαργό.

Τ' ἀγόρια κάθε μέρα, καὶ στὰ σπίτια τους καὶ στὸ δρόμῳ καὶ στὸ σχολεῖο, δὲν ξεχνοῦν νὰ ρωτοῦν γι' αὐτόν. Ὁταν εὔκαιροῦν, γυρίζουν μὲ τὸ Ρήγα, πότε ἔδω καὶ πότε ἔκει, γύρω ἀπὸ τὴν Κερασιὰ γιὰ νὰ τὸν βροῦν.

Ρώτησαν πολλούς, μὰ δὲν ἔμαθαν τίποτε,

Γύρισαν ὅλο τὸ δάσος· γύρισαν καὶ τὰ τρία μεγάλα λιβάδια τῆς Κερασιᾶς. "Εψαξάν ἀπὸ ἔνα ἔνα τ' ἀμπέλια καὶ τὰ χωράφια.

Ανέβηκαν σὲ ὅλες τὶς γύρω βουνοπλαγιές, κατέβηκαν καὶ στὶς λαγκαδιές της. Γύρεψαν προσεχτικὰ σὲ ὅλο τὸ ποταμάκι της, μὰ δὲ βρήκαν τίποτε πουθενά.

Τοὺς μένει ἀκόμη νὰ γυρέψουν κάτω στὰ ἀκρογιάλια.

Τὰ κορίτσια πάλι ἔχουν γράψει στὰ γύρω χωριὰ στοὺς συγγενεῖς καὶ στὶς φιλενάδες τους· μὰ κι ἔκει δὲν ἔχουν μάθει ὡς τώρα τίποτε γιὰ τὸν πελαργό. Τί κρῖμα!

2. °Ολα τὰ παιδιὰ ἔτσι φροντίζουν γιὰ τὸ χαμένο πελαργό. Μονάχα ἡ μικρὴ Βάσω δὲ φροντίζει διόλου γι' αὐτόν. °Αμα εἶδε πῶς ὁ πελαργὸς τοῦ σπιτιοῦ τους δὲν τῆς ἔφερε χάντρες, θύμωσε καὶ δὲν ἦθελε ν' ἀκούσῃ τίποτε γι' αὐτόν:

«'Ακοῦς ἔκει, ἔλεγε, νὰ ἔρθη ἀπὸ τὰ ξένα στὸ σπίτι μας καὶ νὰ μὴ μοῦ φέρη οὔτε ἔνα δῶρο! Κι ἔγῳ δὲν τὸν ἀγαπῶ».

3. Καὶ δὲ φροντίζει διόλου γι' αὐτόν, σὰν τ' ἀδέρφια τῆς καὶ σὰν τ' ἄλλα παιδιά.

Αλφαρητάριο, μέρος Β' «Πουλιά καὶ παιδιά».

Αύτή κοιτάζει μόνο τὴν κούκλα και τα παιγνίδια της. Άκουστε τί κάνει ἀπὸ τὸ πρωΐ ώς τὸ βράδυ:

4

Καμαρωμένη περπατεῖ
τὴν κούκλα της χρατώντας
και μὲνα σπάγκο τὸ γατὶ^ς
ξοπίσω της τραβώντας!

Κοντὰ στὴν πόρτα σταματᾷ
πρὶν πάνι παραπέρα,
και τὰ πουλιά της χαιρετᾶ
μὲ μιά της καλημέρα:

« Καλημερούδια σας, πουλιά,
καλημερούδια, χήνα.
Τὴν κούκλα λὲν Τριανταφυλλιά
καὶ τὸ γχτὶ Ψιψίνα.

Κι ἀν μὲ ρωτᾶτε καὶ γιὰ ποῦ,
νωρὶς τί τάχα βγῆκα;
Πάω νὰ προφτάσω τὸν παππού,
που μὲ φιλεύει σῦκα».

§ 26. Γράμμα ἀπὸ τὸ Μεγάλο Διμάνι.

1. Πέρασε ὁ Μάρτης καὶ ἡ μεγάλη σαρακοστή. Μπῆκε ὁ Ἀπρίλης, ἔφτασε ἡ μεγάλη ἑβδομάδα, καὶ ἀκόμη τὰ παιδιὰ δὲν ἔμαθαν τίποτε γιὰ τὸ χαμένο πελαργό.

Σὲ ὅλα τὰ γράμματα που παίρνει ἡ Ρήνα καὶ οἱ φιλενάδες της, διαβάζουν πάντοτε τὰ ἴδια λόγια: «'Απ' ὅσους ρωτήσαμε στὸ χωριό μας κανεὶς δὲν εἶδε πουθενὰ πληγωμένο πελαργό».

— «Τί χρῆμα» λέει μέσα της ἡ Ρήνα.
«Θὰ πνίγηκε ὁ κακόμοιρος στὴ θάλασσα!»

2. Ο ἀδερφός της ὅμως δὲν εἶναι ἀκόμη ἀπελπισμένος.

«Ἄς μὴ βρῆκαν τίποτε καὶ στ' ἀκρογιά-

λια ποὺ ἔψαξε μὲ τοὺς φίλους του· πάντα
ἔλπιζει καὶ λέει: « Θὰ γυρέψωμε καὶ στὴν
κορφὴ τοῦ Ἀι - Λιᾶ, τοῦ βουνοῦ μας· ἵσες
τὸν βροῦμε ἔκει ».

3. Σήμερα εἶναι Μεγάλη Παρασκευή. Α-
πὸ τὸ πρωὶ ἡ καμπάνα τῆς ἐκκλησίας τῆς
Κερασιᾶς χτυπᾷ ἀργὰ καὶ λυπητερά.

“Ολοι στὸ σπίτι τοῦ κύρι Φώτη Καλομοί-
ρη ἑτοιμάζονται γιὰ τὴν ἐκκλησία. Εἶναι ἡ
ἡμέρα ποὺ πέθανε ὁ Χριστός μας, καὶ ὅ-
λοι θέλουν νὰ πᾶνε ν' ἀσπαστοῦν τὸ με-
γάλο νεκρό, καὶ ν' ἀνθοστολίσουν τὸ λείψα-
νό του.

Τὴ στιγμὴ ἔκεινη, ἀπὸ τὴν ἀνοιχτὴ πόρ-
τα τοῦ σπιτιοῦ, προβάλλει ἐνα ἥλιοκαμένο
κεφάλι.

Χαιρετᾶ τοὺς σπιτικοὺς καὶ φωνάζει γνώ-
ριμα: « Γράμμα ἀπὸ τὸ Μεγάλο Λιμάνι !
Σᾶς φέρνω γράμμα ἀπὸ τὴν ἀδερφὴ σας,
κυρὰ Κατίνα. Ἄν ἔχετε τίποτε γιὰ τὸ Με-
γάλο Λιμάνι, μοῦ τὸ δίνετε. Θὰ ξαναπε-
ράσω τὸ ἀπόγεμα κατὰ τὶς τρεῖς ».

— « "Α, ἐσύ εἶσαι καπετὰν Κοσμή ! Κό-
πιασε μέσα νὰ σὲ δοῦμε » λέει τότε ἡ κυ-
ρὰ Καλομοίραινα.

— «Εύχαριστω, κυρά Κατίνα. Βιάζομαι σήμερα νὰ τελειώσω γρήγορα τὶς δουλειές μου καὶ νὰ φύγω, γιὰ νὰ προφτάσω ἀπόψε κι ἐγὼ τὸν ἐπιτάφιο. "Αλλη φορά, ἀν θέλη ὁ Θεός".

Μὲ τὰ λόγια αὐτὰ παραδίνει ὁ καπετᾶν Κοσμῆς στὴ Ρήνα ἕνα γράμμα, χαιρετᾶς καὶ φεύγει.

§ 27. *Ti ἔγραφε τὸ γράμμα;*

1. «Εἶναι τῆς Μόσχας, τῆς ξαδέρφης μου» φώναξε ἡ Ρήνα χαρούμενη, μόλις εἶδε τὴν ἐπιγραφή. «Γιά, νὰ ίδοῦμε, θὰ μου γράψῃ κανένα εὐχάριστο γιὰ τὸν πελαργό μας σήμερα;»

Αμέσως σκίζει τὸ φάκελο, καὶ διαβάζει δυνατὰ μπρὸς στοὺς σπιτικούς της αὐτά:

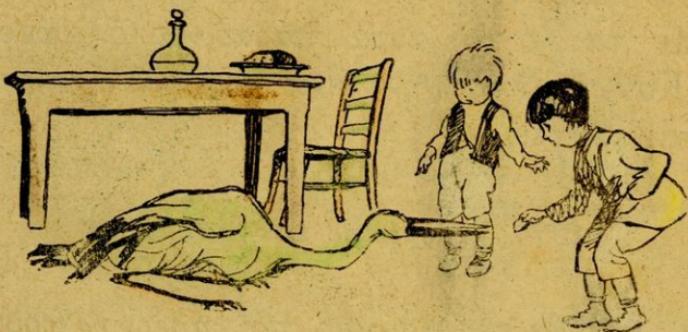
2. «Ξαδερφούλα μου Ρήνα,

»Σήμερα ἔχω εὐχάριστα νὰ σου γράψω. Μου φαίνεται πῶς βρῆκα ἐκείνο πουζητούσαμε τόσον καιρό. "Ακουσε νὰ ιδης!"

»'Απὸ μιὰ φίλη μου ἔμαθα χτές, πῶς ἀπάνω στὸ Κάστρο μας, στὴν αὐλὴ τοῦ σπιτιοῦ ἐνὸς ναύτη, δρίσκεται ἀπὸ καιρὸς ἔνας

πληγωμένος πελαργός. Δὲ χάνω καιρό. Ζητῶ τὴν ἀδεια τῆς μητέρας, καὶ τραβῶ γιὰ τὸ Κάστρο.

» Ρωτώντας βρῆκα ἐπιτέλους τὸ σπίτι τοῦ ναύτη. Μπαίνω μέσα, καὶ τί νὰ ιδῶ! Δυὸς ἀ-

γοράκια προσπαθοῦσαν νὰ ταγίσουν ἕναν ἀδυνατισμένο πελαργό, ποὺ δὲν μποροῦσε καλὰ καλὰ νὰ σταθῇ στα πόδια του. Τὸν τάγιζαν ψωμί, ἀπὸ κεινο ποὺ ἔτρωγαν καὶ αὐτά· μὰ σ' ἔκεινον δὲν ἀρεζε, φαίνεται, αὐτὸ τὸ φαγὶ καὶ προσπαθοῦσε νὰ τοὺς ξεφύγη. Τότε περπατώντας κούτσα κούτσα, ἔδειχνε στὸ κάτω μέρος τοῦ ποδιοῦ του μιὰ μικρὴ μπρούντζινη κρικέλα. . . . »

3. «Ο πελαργός μας είναι! Αὔτὸς ὁ χαμένος πελαργός μας είναι χωρὶς ἄλλο. Ή μπρούντζινη κρικέλα τοῦ ποδιοῦ του τὸ

δείχνει » φώναξε τότε χαρούμενη ἡ γιαγιά Βασίλω.

«Τὸ ξέρω καλὰ αὐτὴν τὴν κρικέλα τὴν πέρασε στὸ πόδι του ὁ ἴδιος ὁ πατέρας σας. Εἶναι κάμποσα χρόνια ἀπὸ τοτε· ἥθελε νὰ βεβαιωθῇ ἂν οἱ πελαργοὶ γυρίζουν στὸ ἴδιο μέρος κάθε χρόνο. Παραφύλαξε τὸ λοιπὸν μιὰ μέρα ποὺ κλωσοῦσε τ' αὐγά του ὁ ἐνας ἀπὸ τοὺς δυὸ πελαργοὺς τοῦ σπιτιοῦ μας. Ἀνοιξε σιγὰ σιγὰ τὴν καταπαχτὴ τῆς στέγης ὥρμησε ὑστερα γρήγορα κατὰ τὴ φωλιά, ἐπιασε τὸν πελαργὸ καὶ τοῦ πέρασε στὸ ἔνα του πόδι μιὰ μικρὴ μπρούντζινη κρικέλα.

«Τὴν ἄλλη χρονιά, ὅταν ἤρθαν οἱ πελαργοὶ, εἰδε ἀπὸ κοντὰ πῶς ὁ ἐνας ἀπ' αὐτοὺς εἶχε τὴν ἴδια κρικέλα στὸ πόδι. Ἔτσι βεβαιώθηκε γιὰ κεῖνο ποὺ ἥθελε»

4. «Ζήτωω!» φώναξαν τότε ὁ Ρήγας καὶ ἡ Ρήνα μαζί. «Θὰ βροῦμ τὸ χαμένο πελαργό μας. Τί καλά!»

— «Μπορεῖ αὐτὸς νὰ κρατῇ τὶς χάντρες μου. Τί καλά! Σὲ λίγο θὰ τὶς ἔχω» εἶπε καὶ ἡ μικρὴ ἡ Βάσω.

— «Ποῦ νὰ σου φέρη χάντρες! Μήπως φρόντισες κι ἐσύ σὰν τ' ἄλλα τὰ παιδιά, νὰ βρῆς τὸ χαμένο πελαργὸ» εἶπε ἡ μητέρα

της. Σε δὲ μεταξὺ ἡ Ρήνα ἀρχισε νὰ διαβάζῃ παρακάτω τὸ γράμμα τῆς ξαδέρφης της.

3. » Ρώτησα τὰ παιδιά, ποῦ βρῆκαν τὸν πελαργό· κι ἔκεινα μοῦ εἶπαν, πῶς τοὺς τὸν ἔφερε ὁ πατέρας τους ἐδῶ κι ἔνα μῆνα. Τὸν εἶχε πετάξει, λέει, δυνατὴ μπόρα μιὰ νύχτα ἀπάνω στὸ κατάστρωμα τοῦ καραβίου τους, καὶ κόντεψε νὰ σκοτωθῇ.

» Τὸν ἐλυπήθηκε ὁ πατέρας τους καὶ τὸν περιποιήθηκε καὶ ὅταν ὕστερα ἀπὸ μιὰ μέρα τὸ καράβι ἔφτασε ἐδῶ στὸ χωριό μας, τὸν παράδωσε στὰ παιδιά του καὶ τοὺς εἶπε: «Περιποιηθῆτε τον ὅσο μπορεῖτε, ὥσπου νὰ γίνη καλὰ καὶ νὰ μπορέση νὰ πετάξῃ, νὰ πάη νὰ βρῆ τὸ σύντροφό του».

6. » Τὰ παιδιὰ τοῦ ναύτη πρόθυμα τοῦ ἐπλεναν κάθε μέρα τὶς πληγές του καὶ τοῦ ἔδιναν νὰ τρώη ἀπὸ τὸ φαγὶ τους.

» Οἱ πληγές του σίγα σίγα τοῦ πέρασαν. Ἡ ἀδυναμία του ὅμως δὲν τοῦ πέρασε. Ἰσα ἵσα ὅσο περνᾶ ὁ καιρός του, ἔκεινος ἀδυνατίζει πιὸ πολύ, γιατὶ δὲ θέλει νὰ φάῃ ἀπ' ὅ,τι τοῦ δίνουν. Τὶς περισσότερες φορὲς μένει νηστικὸς καὶ κοντεύει νὰ πεθά-

νη ἀπὸ τὴν πείνα. Τὰ καημένα τὰ παιδιά καὶ ἡ γυναικα τοῦ ναύτη δὲν ξέρουν, τί νὰ κάμουν αὐτὸν τὸν πελαργό.

» Γράψε μου ἂν εἶναι αὐτὸς ὁ δικός σας πελαργός, καὶ πῶς νὰ σᾶς τὸν στείλω.

» Καλὸς Πάσχα. Φιλῶ τὸ χέρι τοῦ θείου, τῆς θείας καὶ τῆς γιαγιᾶς. Φιλῶ καὶ τὸ Ρήγα, τὴν Βάσω καὶ σένα.

‘Η ἐξαδέρφη σου
Μόσχω Μαρκέτη.

§ 28. Ο Ρήγας ταξιδεύει.

1. ‘Η Ρήνα τελείωσε τὸ γράμμα τῆς ξα-
δέρφης της. Τότε εἶπε ἡ μητέρα της: « Οἱ
πελαργοὶ δὲν τρῶνε ὅ,τι τρῶμε κι ἐμεῖς.
Αὐτὸς δὲν τὸ ξέρουν, φαίνεται, τὰ παιδιά
τοῦ ναύτη. Τοῦ δίνουν ὅ,τι τρῶνε κι αὐτά·
ἐκεῖνος δὲν τὸ τρώει, καὶ γι' αὐτὸς δὲν μπο-
ρεῖ νὰ δυναμώσῃ. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἔρθη
γρήγορα ἐδῶ ἡ πελαργίνα, κοντὰ στὸν σύν-
τροφό της. Ἐκεῖνος ξέρει τί πρέπει νὰ τῆς
κουβαλῇ νὰ τρώῃ, ὥσπου νὰ δυναμώσῃ. Πρέ-
πει νὰ ἔρθη γρήγορα ἡ πελαργίνα ἐδῶ· μὰ
πῶς νὰ ἔρθῃ; »

— «Νὰ πάω νὰ τὸν φέρω ἐγώ, μητέρα» πετάχτηκε καὶ εἶπε ὁ Ρήγας.

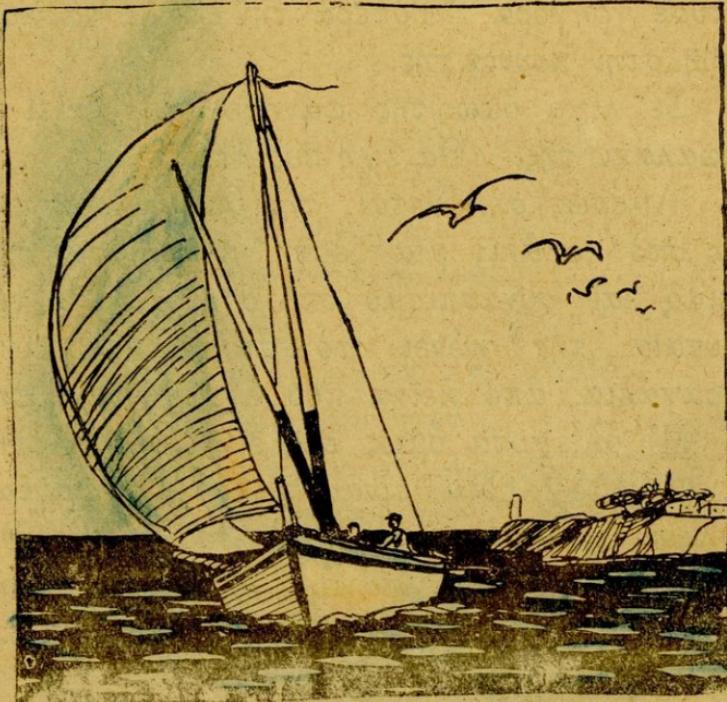
— «Πότε θὰ πᾶς, παιδί μου, καὶ πότε θὰ γυρίσης; Αὔριο εἶναι Μεγάλο Σάδδατο καὶ μεθαύριο Λαμπρή. "Ολα τα παιδιά πρέπει νὰ εἶναι στα σπίτια τους τέτοιες μεγάλες μέρες" παρατήρησε ἡ μητέρα του.

— «Τί θὰ πειράξῃ, μητέρα, ποὺ θὰ κάμω μια φορὰ Λαμπρὴ στῆς θείας μου; Φτάνει νὰ μπορέσωμε νὰ γλιτώσωμε τὴν καημένη τὴν πελαργίνα μας. Μπορώ νὰ πάω σήμερα μὲ τὸ τρεχαντήρι τοῦ καπεταν Κοσμῆ, καὶ τὴ Δευτέρα τῆς Λαμπρῆς ἔρχομαι μὲ τὸ βαπτοράκι, τὴ «Φτερωτή», καὶ φέρνω μαζί μου τὴν πελαργίνα».

— «Πάμε τώρα στὴν ἐκκλησία, καὶ τὸ μεσημέρι βλέπουμε. "Αν δώσῃ τὴν ἀδειὰ καὶ ὁ πατέρας σου, μπορεῖς νὰ πᾶς, Ρήγα» εἶπε ἡ μητέρα του.

2. Ο κύρ Φώτης διάβασε τὸ μεσημέρι τὴ γράμμα τῆς ἀνεψιᾶς του καὶ εἶπε: «Εἶναι ἀνάγκη νὰ πηγαίνη ὁ Ρήγας μας στὸ Μεγάλο Λιμάνι, καὶ νὰ πάρη γρήγορα ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ ναύτη τὴν καημένη τὴν πελαργίνα μας. Γιατὶ ἔτσι ποὺ τὴν ταγίζουν

τὰ παιδιά του. μπορεῖ νὰ φορήσῃ ἀπὸ τὴν πεῖνα. "Αμα τὴ φέρη στὸ σπίτι τῆς θειᾶς του καὶ ὥσπου νὰ τὴ φέρη ἔπειτα ἐδῶ, ἃς τὴν ταγίζη μ' ἐντόσθια, ποὺ τὰ τρώει".

3. Ο Ρήγας δὲν περίμενε ν' ἀκούσῃ περισσότερα. Για μία στιγμὴ ἐτοιμάστηκε. Φόρεσε τὴν καλὴ του φορεσιά, πήρε μαζί του δυὸ μεγάλα κάτασπρα κεριά, καὶ στὶς τρεῖς τὸ ἀπόγευμα μὲ τὸ τρεχαντήρι τοῦ καπέτανος κοσμῆ ἤσκινησε γιὰ τὸ Μεγάλο Λιμάνι.

"Ωρα του καλὴ καὶ νὰ γυρίσῃ μὲ τὸ καλό!

§ 29. Καὶ ἡ Βάσω πάπου πηγαίνει.

1. Μόλις ἔφυγε ὁ Ρήγας, ἡ Βάσω ἄρχισε νὰ παιζῃ μὲ τὴν κούκλα της. Τὴν ἔντυσε, τῆς ἔκαμε ἐνα λουτρὸ καὶ πάλι τὴν ἔντυσε γρήγορα. "Υστερα τὴν ἔβαλε νὰ κοιμηθῇ στὴν κούνια της.

Σὲ λίγο ὅμως τῆς φάνηκε πῶς καίει τὸ κεφαλάκι της. «Θὰ ἔχη πυρετό» εἶπε.

Αμέσως σηκώνεται, τῆς βάζει κρύα πανιὰ στὸ κεφάλι, μιὰ ζεστὴ φανελίτσα στὸ λαιμὸ καὶ συνασπισμὸ στὸ στῆθος. Στὰ τελευταῖα τῆς χώνει στὸ στόμα καὶ λίγα στραγάλια, ἀπὸ κεῖνα ποὺ ἔτρωγε κι αὐτή.

Μ' ὅλ' αὐτὰ ὅμως δὲν εἶναι εὐχαριστηγένη: «Αχ, δὲν εἶναι καλὰ ἡ Τριανταφυλλιά μου σήμερα» λέει μέσα της. «Θὰ πούντιασε ἀπὸ τὸ μπάνιο» κι ἀμέσως ἀφήνει τὴν κούκλα της, καὶ πετιέται ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι.

2. Τὴν εἶδαν ἡ μαμὰ καὶ ἡ γιαγιά της, δὲ φαντάστηκαν ὅμως πῶς θὰ ξεμακρύνη πολὺ ἀπὸ τὴν πόρτα.

Ἐκείνη, χωρὶς νὰ ρωτήσῃ κανένα, πῆρε τὸ μεγάλο δρόμο καὶ τραβοῦσε γρήγορα κατὰ τὴν ἀγορά.

Σὲ λίγο, παρέκει ἀπὸ τὸ σπίτι τους, τὴν ἀπάντησε ὁ θεῖος της, ὁ ἀδερφὸς τοῦ πατέρα της. Καὶ καθὼς τὴν εἶδε νὰ πηγαίνῃ ἔτσι γρήγορα, τὴ σταμάτησε καὶ τῆς λέει :

3

«Σιγά, κοπέλα μου, σιγά !
Ποῦ τρέχεις ἔτσι ; Στάσου !
Κανένας δὲ σὲ κυνηγᾶ,
κι ἔχεις και ὁ μπροστά σου ».

— «Πηγαίνω, μπάρπα, στὸ γιατρὸ
τὴν κούκλα μου νὰ γιάνη.
Μοῦ πούντιασε μὲς στὸ λουτρὸ
καὶ τρέμω μὴν πεθάνη».

— «Βάλ' της εὐθὺς συναπισμὸ
στὸ στῆθος καὶ στὸ πλάι,
βάλ' της φανέλα στὸ λαιμὸ
καὶ προσοχὴ μὴ φάη».

— «Τῆς ἔκαμα ἡ πικρὴ πολλά,
μὰ νά, τὰ ἴδια χάλια.
Ἄχ, τί ἥθελα, καὶ στὰ καλὰ
τῆς ἔδινα στραγάλια ;»

— «Μ' ἀν ὁ γιατρὸς δὲν εἶναι ἔκει;
ἢ νάρθη δὲ θελήσῃ,
ἢ πληρωμὴ σημαντικὴ
στὸ χέρι σου ζητήσῃ;»

— «Μ' ἀν λείπη, τί;...Τὸν καρτερῶ.
Λεπτά;..Καὶ τί μὲν νιάζει;
Γι' αὐτὰ τὴν κούκλα του, θαρρῶ,
κανεῖς δὲ θυσιάζει».

4. Γέλασε ὁ θεῖος της, χάιδεψε τὴν Βάσω καὶ τῆς εἶπε. «Πᾶμε τώρα στὸ σπίτι, Βάσω. Μπορεῖ ἀπὸ τότε νὰ ἔγινε καλὰ ἡ κούκλα σου»· καὶ τὴν ἔφερε πάλι στὸ σπίτι της:

«Καλὰ εἶπες, θεῖε. Ἡ κούκλα μου ἔγινε καλά. Κοίταξε! Παιζει μὲ τὸ γατί μας» φώναξε χαρούμενη ἡ Βάσω. μόλις ἀντίκρισε τὴν κούκλα της.

Καὶ ἦταν ἀλήθεια. Μονάχα πώς τὸ γατάκι ἔπαιζε μὲ τὴν κούκλα τῆς Βάσως, καὶ ὅχι ἡ κούκλα μὲ τὸ γατί..!

§ 30. Θὰ γύριζε ἀκόμη καὶ τὴν νύχτα.

1. Ἀπὸ ἔκείνη τὴν εἰδηση τῶν χελιδονιῶν πῆρε λίγο θάρρος ὁ πελαργὸς τοῦ σπιτιοῦ τοῦ κύρι Καλομοίρη:

«Κάτι! θὰ μάθη ὁ γλάρος, δὲ γίνεται» λέει μὲ τὸ νῦν του· καὶ περιμένει ἀπὸ μέρα σὲ μέρα ν' ἀκούσῃ πάλι τίποτε γιὰ τὴ γυναικα του ἀπὸ τὰ χελιδόνια.

Ἐχεῖνα ὅμως ἀπὸ τότε δὲν μποροῦν νὰ ἀνταμώσουν πιὰ τὸ γλάρο. Πρωὶ, μεσημέρι, βράδυ πετοῦν, πότε τὸ ἔνα καὶ πότε τὸ ἄλλο, κάτω στὴν ἀκρογιαλιὰ τῆς Κερασιᾶς. Τὸν γυρεύουν παντοῦ, μα πουθενὰ δὲν τὸν βλέπουν: «Τι νὰ ἔγινε;» λένε στὸ γείτονά τους, τὸν πελαργό. «Ποῦ νὰ πῆγε καὶ δὲ φαίνεται πουθενά;»

— «Θὰ ἔχη καὶ αὐτὸς τὶς δουλειές του καὶ τὰ βάσανά του. Ἐννοια σας, κυλά μου χελιδόνια, κάποτε θὰ τὸν πετύχετε. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ κουράζεστε τόσο πολὺ γιὰ μένα» τοὺς ἀπαντᾶ ὁ πελαργός.

2. Ἀπ' αὐτὴ τὴν αἰτία διπλασιάζει τώρα τὸ δικό του φάξιμο. Ἀπὸ βαθιὰ χαραυγὴ ὥσπου νὰ κουρνιάσουν τὸ βράδυ τὰ πουλιά, οὕτε στιγμὴ δὲν κάθεται ὁ πελαργός μας.

Γυρίζει ἀδιάκοπα κι ἀκούραστα, γιὰ νὰ μάθη τίποτε γιὰ τὴ γυναικούλα του.

Ἄφοῦ γύρισε τὸν κάμπο καὶ τὸ βουνό, τὰ τρία λιβάδια καὶ δλα τὰ χωράφια τῆς

Κερασιάς, τίς ὅχθες τοῦ ποταμοῦ της καὶ τὸ ἀκρογιάλια της, προχωρεῖ τώρα καὶ παραπέρα ἀπὸ αὐτά. Γυρίζει πιὸ πέρα καὶ ἀπὸ τὴν Κερασιά, καὶ ὅλο ρωτᾶ γιὰ τὴ γυναικα του.

«Εἶναι ντροπή μου, λέει, νὰ φροντίζουν ἄλλοι γιὰ τὴ γυναικα μου, κι ἐγὼ νὰ μὴν τὸ κουνῶ πέρα ἀπὸ τὴ φωλιά μου».

5. Ποῦ νὰ ἡξερε πῶς ταξιδεύει γι' αὐτὸν καὶ γιὰ τὴ γυναικα του ὁ γιὸς τοῦ σπιτονοικοκύρη του! Θὰ γύριζε καὶ τὴ νύχτα ἀκόμη νὰ τὴ βρῆ.

§ 31. Ὁ ἐπιτάφιος στὸ Μεγάλο Λιμάνι.

1. Θαρρεῖς κι ἔχει φτερὰ τὸ τρεχαντήρι τοῦ καπετάν Κοσμῆ. Τόσο γρήγορα σκιζεῖ τὴ θάλασσα, κι ὑστερα ἀπὸ λίγες ὥρες φτάνει καὶ ἀράζει στὸ Μεγάλο Λιμάνι.

Θὰ ἡταν ὡς δυὸ ὥρες νύχτα, ὅταν ὁ Ρήγας πετάχτηκε ἀπὸ τὸ τρεχαντήρι στὴν ἀποβάθρα.

Χαιρέτησε τὸν καπετάνιο καὶ τοῦ εἶπε: «Τὸ δρόμο καὶ τὸ σπίτι τῆς θειᾶς μου τὰ ξέρω. Τὸ φεγγάρι λάμπει στὸν οὐρανό. Θὰ

πάω μονάχος μου, καπετάν Κοσμή. Καληνύχτα σας».

— «Καληνύχτα σου, παιδί μου, καὶ καλὴ ἀνάσταση. Άλλὰ δὲν πιστεύω νὰ βρῆς κανένα στὸ σπίτι τῆς θείας σου αὐτὴν τὴν ὥρα "Ολοι θὰ εἶναι στὸν ἐπιτάφιο" εἶπε ὁ γερο-Κοσμῆς.

— «Τότε θὰ τοὺς βρῶ στὴν ἐκκλησία. Ξέρω ποῦ εἶναι. Καληνύχτα»· καὶ μὲ τὰ δυὸ κεριὰ στὸ χέρι τράβηξε ὁ Ρήγας χαρούμενος.

2. Ο καπετάν Κοσμῆς εἶχε δίκαιο. Ο Ρήγας βρήκε σφαλιστὴ τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τῆς θείας του. "Οταν ἀρχισε νὰ τὴ χτυπᾶ, ἔνας περαστικὸς τοῦ λέει:

«"Αδικα χτυπᾶς, παιδί μου. Ή κυρὰ Μαρκέταινα θὰ εἶναι ἀπὸ τὸ πρωὶ στὴν ἐκκλησία. Σήμερα, μεγάλη Παρασκευή, μόνο οι ἄρρωστοι μένουν στὰ σπίτια τους».

— «"Ας πάω τότε κι ἐγὼ στὴν ἐκκλησία" εἶπε ὁ Ρήγας. Καὶ τράβηξε γιὰ τὸν "Άγιο Νικόλαο, τὴν ἐκκλησία τοῦ Μεγάλου Λιμανιοῦ.

3. Στὸ δρόμο ἀκούει πάλι τὴν καμπάνα νὰ χτυπᾶ, πιὸ ἀργὰ δῦμως τώρα καὶ πιὸ λυ-

πητερά. Ὁσο πλησιάζει στὴν ἐκκλησία, τόσο βλέπει νὰ λαμποκοποῦν τὰ φῶτα ἀπὸ τὸν τροῦλο, ἀπὸ τὰ παράθυρα καὶ ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ Ἀι-Νικόλα.

Δὲν προφταίνει νὰ μπῇ στὸ νάρθηκα, καὶ βλέπει τὸν κόσμο νὰ βγαίνη.

Οἱ μεγάλοι κρατοῦν ἀναμένα κεριά, τὰ παιδιὰ χρωματιστὰ φαναράκια. Σε λίγο βγαίνουν καὶ τὰ ἑξαφτέρυγα, ὁ σταυρὸς καὶ τὰ μανάλια, καὶ πίσω ἀπ' ὅλα ἔνα μεγάλο κουδούκλιο ἀνθοστολισμένο.

Τὸ κρατοῦν ἀπὸ τὶς τέσσερεις γωνιές του ἀντρες, καὶ ἀπὸ πίσω τοῦ ἀκολουθεῖ ὁ παπᾶς μὲ τὸ θυμιατὸ στὸ χέρι, λιβανίζοντας.

4. Ὁ Ρήγας κάνει τὸ σταυρό του. ἀνάβει τὸ ἔνα κερὶ καὶ ἀκολουθεῖ καὶ αὐτὸς μὲ τ' ἄλλα παιδιά.

Περπατοῦν σιγὰ σιγά. Περνοῦν τὴν αὐλὴ τῆς ἐκκλησίας, καὶ προχωροῦν στοὺς δρόμους τοῦ Μεγάλου Λιμανιοῦ.

Σὰν ποτάμι φωτεινὸ φαίνεται τώρα ὅλος ἔκεινος ὁ κόσμος ποὺ συνοδεύει τὸν ἐπιτάφιο.

Κανεὶς δὲ μιλεῖ στὸ δρόμο. Κάποτε ὅλοι σταματοῦν. Τότε ὁ παπᾶς κάτι λέει ψέλνοντας μοναχός του, καὶ ὁ κόσμος ἀπαντᾷ.

• Κύριε, ἐλέησον! Κύριε, ἐλέησον! Κύριε
ἐλέησον! » καὶ κάνει τὸ σταυρό του.

« "Ετσι θὰ γυρίζη καὶ στὴν Κερασιὰ αὐ-
τὴν τὴν ὥρα ὁ ἐπιτάφιος τῆς ἐκκλησίας μας" »
συλλογίζεται ὁ Ρήγας καὶ ἀκολουθεῖ μαζὶ^{μὲν} τ' ἄλλα παιδιά, δίχως νὰ γυρεύῃ τὴ θειὰ
καὶ τὴν ξαδέρφη του.

5. "Υστερα ἀπὸ κάμποση ὥρα τελειώνει
ἡ περιφορά, καὶ ὁ ἐπιτάφιος γυρίζει στὴν ἐκ-
κλησιά. Ή καμπάνα χτυπᾶ ἀκόμη ἀργὰ καὶ
λυπηρά· καὶ ἀπὸ τ' ἀνοιχτὰ παράθυρα τοῦ
τρούλου βλέπει ὁ Ρήγας νὰ βγαίνουν τὰ σύν-
νεφα τοῦ μοσκολιβανιοῦ.

§ 32. « *Καὶ ἐμεῖνα καλὰ παιδιά, μὰ καὶ αὐτὰ
ἀκόμη καλύτερα ...* »

1. "Οταν τελείωσε ἡ τελετή, ὁ Ρήγας
στάθηκε στὴν ἐξώπορτα τῆς ἐκκλησίας περι-
μένοντας νὰ βγῇ ἡ θειά του.

Σὲ λίγο βλέπει τὴ Μόσχω, τὴν ξαδέρφη
του, μὲ τὸ φαναράκι στὸ ἑνα χέρι καὶ μὲ
τὸ ἄλλο νὰ κρατῇ τὸ χέρι τῆς μητέρας της.

« *Καλησπέρα καὶ χρόνια πολλά, θεία* » εἰ-
πε ὁ Ρήγας καὶ τῆς φιλεῖ τὸ δεξὶ χέρι.

« *Η κυρὰ Μαρκέταινα, θαμπωμένη ἀπὸ τὰ*

φῶτα τῶν χεριῶν, δὲ γνώρισε ἀμέσως τὸν
ἀνεψιό της. Ἡ Μόσχω ὅμως ἀμέσως γνώρισε
τὸν ξάδερφό της, καὶ λέει τῆς μητέρας της:
« Ὁ Ρήγας, καλὲ μαμά, ὁ ξάδερφός μου ὁ
Ρήγας· δὲν τὸν γνωρίζεις ἀκόμη; »

— « Μπά, σὲ καλό μου! Τί ἔπαθα ἀπό-
ψε » εἶπε ξαφνιασμένη ἡ κυρὰ Μαρκέταινα·
καὶ ἀμέσως καλωσορίζει, ἀγκαλιάζει καὶ φι-
λεῖ τὸν ἀνεψιό της λέγοντας: « Πῶς ἦταν
αὐτὸς ἀπόψε, παιδί μου; Πῶς ἦταν αὐτὸς τὸ
ξαφνικό; »

2. Σὲ λίγο ὁ Ρήγας εἶναι στὸ σπίτι τῆς
θειᾶς του· καὶ τὴν ἄλλη μέρα κατὰ τὸ με-
σημέρι εἶναι καὶ ἡ πελαργίνα στὴν αὐλὴ τοῦ
ἴδιου σπιτιοῦ.

Τί χαρὰ ποὺ τὴν ἔχουν ὅλοι τώρα στὸ
σπίτι τῆς κυρὰ-Μαρκέταινας!

Χαίρεται ὁ Ρήγας, γιατί βρῆκε ζωντανὴ
τὴν πελαργίνα τοῦ σπιτιοῦ τους.

Χαίρεται καὶ ἡ Μόσχω, ποὺ ἔχει τὸν ξά-
δερφό της καὶ τὸν βλέπει χαρούμενο.

Εἶναι χαρούμενη καὶ ἡ κυρὰ-Μαρκέταινα,
γιατὶ θὰ κάμη Λαμπρὴ μαζὶ μὲ τὸ παιδί τῆς
ἀδερφῆς της.

Περισσότερο ὅμως ἀπ' ὅλους χαίρεται ἡ
πελαργίνα. Δὲν προφταίνει νὰ καταπίνη τὰ

χομμάτια ἐντόσθια ποὺ τῆς φέρνουν τὰ δυὸ
ξαδέρφια.

Τὰ καταπίνει καὶ κουνώντας τὶς μεγάλες
ἀσπρόμαυρες φτεροῦγες της, λέει μέσα της:
« Κι ἔκεινα ἦταν καλὰ παιδιά, μὰ καὶ αὐτὰ
ἄλομη καλύτερα. Τί νόστιμα φαγιὰ ποὺ μὲ
ταγίζουν σήμερα! »

§ 33. Ἡ Λαμπρὴ στὸ Μεγάλο Λιμάνι.

1. Κατὰ τὰ μεσάνυχτα ἡ καυπάνα τοῦ
Αἰ-Νικόλα ἄρχισε νὰ χτυπᾷ πάλι. Ἀπόψε
οἱ χωρικοὶ συνάζονται στὴν ἐκκλησία τους
μὲ κάτασπρα κεριὰ στὰ χέρια. Ἔρχονται καὶ
τὰ παιδιὰ μὲ ἀναμμένα παρδαλὰ φαναράκια,
καὶ μερικὰ μὲ κεριὰ στολισμένα μὲ χρυσό-
χαρτα.

Ἔρχονται ἕνας ἕνας οἱ χωριανοὶ στὴν ἐκ-
κλησία τους. Μ' ἀπόψε δὲν μ.παίνουν μέσα,
παρὰ στέκονται στὴν αὐλὴ καὶ περιμένουν.

2. Σὲ λίγο τί χαρὰ ποὺ γίνεται ἔκει
χάτω! « Δεῦτε λάβετε φῶς » φωνάζει ὁ πα-
πᾶς, ντυμένος ἀσπρα ράσα καὶ στὴ στιγμὴ
τρέχουν ὅλοι ν' ἀνάψουν τὰ κεριά τους ἀπὸ
τὸ δικό του. Τότε καὶ τὰ παιδιὰ ἀνάβουν
τὰ δικά τους καὶ μαζὶ μ' αὐτὰ ὁ Ρήγας καὶ
ἡ Μόσχω.

Διαμιᾶς φωτίζεται ὅλη ἡ αὐλὴ. "Α! τώρα φαίνονται καλὰ οἱ καινούριες φορεσιὲς τῶν παιδιῶν καὶ τὰ καινούρια παπούτσια τους.

«Χριστὸς ἀνέστη» φωνάζει ὕστερα ἀπὸ λίγο ὁ παπάς.

— «Ἄληθῶς ἀνέστη» ἀπαντᾶ ὁ κόσμος, ἄντρες, γυναικες, γέροι καὶ παιδιά· καὶ χαρούμενοι σηκώνουν καὶ κατεβάζουν τ' ἀναμένα κεριά τους.

Τότε ἀρχίζουν νὰ καίωνται φώσφορα καὶ νὰ πετιοῦνται ροκέτες στὸν ἀέρα.

3. Ἡ πελαργίνα, ζαρωμένη ὡς τότε σὲ μιὰν ἄκρη τῆς αὐλῆς τῆς κυρα-Μαρκέταινας, ἀκούοντας τοὺς κρότους, τρομάζει καὶ γηρεύει νὰ τρυπώσῃ κάπου.

"Εξαφνα δῆμως βλέπει, τὴ μιὰ κοντὰ στὴν ἄλλη, τρεῖς ροκέτες νὰ σκίζουν φωτεινὰ τὸ σκοτεινὸ οὐρανό: «"Α! συλλογίζεται, οἱ ἄνθρωποι θὰ γιορτάζουν τὴ Λαμπρή, δῆμως καὶ στὴν Κερασιά. Κρῆμα ποὺ δὲν εἰμαι μὲ τὸν ἄντρα μου, νὰ χαρῶ καὶ νὰ καμαρώσω αὔριο τὸν ἀφεντικό μας, ποὺ θὰ διασκεδάζη»· καὶ ἡσυχάζει πάλι, μὰ τώρα χωρὶς φόβο.

§ 34. Ποιὸς πρωτοβλέπει τὸ Ρήγα
καὶ τὴν πελαργίνα;

1. "Εχει τόσην ὥρα σήμερα, που περιμένει
να χελιδόνι κάτω στὴν ἀκρογιαλιὰ τῆς
Κερασιᾶς. Κάνει γύρους στὸν ἀέρα, ἀπὸ ἐδῶ
καὶ ἀπὸ ἔκεī, σὰ νὰ περιμένη κάποιον.

"Οστόσο ὅμως δὲ στενοχωριέται, που περιμένει τόσην ὥρα τώρα τὸ χελιδόνι. "Εχει συντροφιὰ ἔνα σωρὸ παιδιά. που παιζουν ἔκεī λογιῶν λογιῶν παιγνίδια.

Τὰ παιδιὰ αὐτὰ εἰναι οἱ φίλοι τοῦ Ρήγα
καὶ οἱ φιλενάδες τῆς Ρήνας. Εἰναι ἀπόγεμα τῆς Δευτέρας τοῦ Πάσχα καὶ περιμένουν τὸ Ρήγα νὰ γυρίσῃ ἀπὸ τὸ Μεγάλο
Λιμάνι. Γι' αὐτὸ μαζεύτηκαν ἔκεī.

2. Μὰ γιατί τὸ χελιδόνι ἀφήνει τώρα τὰ
παιδιὰ καὶ τὰ παιγνίδια τους καὶ πετᾶ μαχριὰ στὸ πέλαγος;

Μήπως γιατὶ εἰδε νὰ καπνίζῃ ἀπὸ μαχριὰ ἡ «Φτερωτή», τὸ μικρὸ βαποράκι, που ὀλοένα πλησιάζει στὸ λιμανάκι τῆς Κερασιᾶς:

"Οχι! Τὸ χελιδόνι ἔκεīνο εἰδε ἀπὸ μαχριὰ ἔνα γλάρο, καὶ πετᾶ νὰ τὸν συναντήσῃ.

Εἰναι ἔνα ἀπὸ τὰ δύο ἔκεīνα χελιδόνια,

που γλίτωσε ο πελαργός του σπιτιού του κύριο Καλομοίρη. Και θέλει νὰ μάθη ἀπὸ τὸ γλάρο τίποτε γιὰ τὴ χαμένη πελαργίνα.

Και νὰ τα τώρα! Σμίγουν τὰ δυὸ που-

λιά, καὶ ἀρχίζουν νὰ μιλοῦν καὶ νὰ μιλοῦν, πετώντας ὅλοένα στὸν ἀέρα.

3 Φαίνεται πώς κάτι καλὸ θὰ ἔμαθε τὸ χελιδόνι ἀπὸ τὸ γλάρο. Κοιτάξετε το πῶς πετᾶ τώρα χαρούμενο!

Περνᾶ μαζί μὲ κεῖνον πολὺ κοντὰ ἀπὸ τὴν «Φτερωτή». Κοιτάζει προσεχτικὰ ἀπάνω στὸ κατάστρωμά της, καὶ ὅστερα σὰ σατῆτα γρήγορα γυρίζει στὴν Κερασιά, στὴ φωλιά του. Βρίσκει ἐκεῖ τὸ σύντροφό του καὶ τοῦ λέει χαρούμενα:

«Ἄυτὴν τὴν ὥρα ἡ πελαργίνα βρίσκεται στὴν Κερασιά. Ο γλάρος τὴν ἀνακάλυψε στὸ Μεγάλο Λιμάνι, καὶ σήμερα εἶδα μὲ τὰ μάτια μου ἐνα παιδί νὰ τὴ φέρνη μὲ τὸ βαπτοράκι. Ξέρεις ποιὸ παιδί εἶναι αὐτό;»

— «Πῶς θέλεις νὰ τὸ μαντέψω;» ἀπάντησε τὸ ἄλλο χελιδόνι

— «Εἶναι ὁ Ρήγας, τὸ ἀγόρι τοῦ σπιτιοῦ μας» λέει ἡ χελιδόνα

— «"Α, γι' αὐτὸ ἔχω τόσες ημέρες νὰ τὸν δῶ!».

§ 35. «Ζήτω! Ο πελαργὸς βρέθηκε!»

1. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἔβγαινε ὁ Ρήγας ἀπὸ τὴν «Φτερωτή». Κρατεῖ στὴν ἀγκαλιὰ του ἑνα μεγάλο ἀσπρόμαυρο πουλί μὲ μιὰ μεγάλη κόκκινη μύτη καὶ μὲ κόκκινα ψηλὰ πόδια, καὶ τὸ δείχνει χαρούμενα στ' ἄλλα τὰ παιδιὰ ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴ βάρκα.

«Ζήτωωω, ζήτω! Βρέθηκε ὁ πελαργός. Ο πελαργὸς βρέθηκε!»

— «Καλωσώρισες, Ρήγα! Ρήγα, καλωσώρισες, νὰ σου ζήση!» φωνάζουν τὰ παιδιά, που τόσην ώρα περίμεναν στὸ κεφαλόσκαλο.

2. Σὲ λίγο τριγυρίζουν τὸ Ρήγα καὶ χαιδεύουν τὴν πελαργίνα, που τὰ κοιτάζει χωρὶς φόβο.

«Αφησε κι ἐμένα νὰ κρατήσω λιγάκι τὸν πελαργό μας. Θὰ κουράστηκες ἐσύ, Ρήγα» τοῦ λέει τότε ἡ ἀδερφή του, ἡ Ρήνα· καὶ παίρνει ἀπὸ τὰ χέρια του τὴν πελαργίνα στὴν ἀγκαλιά της, ὅλη χαρὰ καὶ λαχτάρα.

3.— «Δὲν πιστεύω νὰ εἶναι αὐτὸς ὁ πελαργός μας. Ἀν ἦταν αὐτός, θὰ κρατοῦσε στὴ μύτη του τὶς χάντρες μου» λέει τότε μὲ παράπονο ἡ Βάσω.

Τὰ μεγάλα παιδιά γέλασαν κι ἔνα τῆς λέει: «Μήπως οἱ πελαργοὶ φέρνουν φανερὰ τὶς χάντρες τῶν παιδιῶν; Αὔριο πρωὶ νὰ ψάξης στὴν κρεβατιὰ τῆς αὐλῆς σας, γιὰ νὰ ιδῆς ἂν σου ἔφερεν».

Ἡ Βάσω μὲ τὰ λόγια αὐτὰ παρηγορήθηκε καὶ ἀκολούθησε τ' ἄλλα παιδιά, μὲ τὴν κούκλα της στὴν ἀγκαλιά.

§ 36. Η πελαργίνα στή φωλιά της.

1. Βασίλευε ὁ ἥλιος, ὅταν ἡ συνοδεία τῶν παιδιῶν, μὲ τὴν Ρήνα καὶ τὸν Ρήγα στὴ μέση, ἔφτασε στὸ σπίτι τοῦ κυρίου Καλομοίρη.

Πρῶτα μπῆκαν οἱ φίλοι καὶ οἱ φίλες τῶν παιδιῶν του καὶ ἄρχισαν νὰ φωνάζουν στοὺς σπιτικούς: «Καλῶς τοὺς δεχτήκατε! καλῶς τοὺς δεχτήκατε, τὸ Ρήγα καὶ τὸν πελαργό σας!» κι ἔδειξαν κατὰ τὴν πόρτα.

Ἐκείνη τὴν στιγμὴν πρόβαλε ἡ Ρήνα μὲ τὴν πελαργίνα στὴν ἀγκαλιὰ καὶ τὸ Ρήγα πλάγι της.

2. Ἀστράφτουν ἀπὸ τὴν χαρὰ τὰ μάτια τῶν παιδιῶν, καὶ δείχνοντας στοὺς σπιτικούς τῶν τὸν πελαργὸν ρωτοῦν: «Ἔ, τί λέτε; Δὲν εἶναι αὐτὴ ἡ πελαργίνα μας;»

— «Αὐτὴ ἡ ἴδια εἶναι. Τὴ γνωρίζω ἀπὸ τὴν κρικελίτσα, ποὺ τῆς ἔβαλα στὸ πόδι μὲ τὰ χέρια μου ἐδῶ καὶ ἔξι χρόνια τώρα» ἀπαντᾶ ὁ πατέρας τοῦ Ρήγα.

Τοστερα ὁ ἴδιος γυρίζει καὶ λέει σ' ὅλα τὰ παιδιά: «Μπράβο σὲ ὅλους σας, παιδιά! Τὰ ξέρω, τὰ ἔμαθα ὅλα. Χωρὶς ἐσᾶς, αὐτὸς καλὸς ζῶο δὲ θὰ ἔβρισκε σήμερα τὸ σύντροφό του. Μπράβο σας!».

3. Ἐμέσως παίρνει ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰ τῆς κόρης του τὴν πελαργίνα, τὴν ἀνεβάζει στὴ στέγη τοῦ σπιτιοῦ του καὶ τὴν ἀφήνει μέσα στὴ φωλιά της.

Ἡ πελαργίνα ἀνεβοκατέβασε τότε δυὸ τρεῖς φορὲς τὶς μεγάλες φτεροῦγες της καὶ κροτάλισε ὅσο μποροῦσε πιὸ δυιατὰ μὲ τὴ μύτη της. Ἡταν τὸ «εὐχαριστῶ» ποὺ ἤθελε νὰ εἰπῇ στὸ σπιτονοικύρη της.

§ 37. ቸ πελαργίνα μὲ τὸ σύντροφό της.

1. Μόλις κατέβηκε ὁ κύρ Φώτης ἀπὸ τὴ στέγη, λέει στὰ παιδιά: «Ἐμπρός, ὄλοι τώρα στὴν αὐλή! Σὲ λίγο θὰ γυρίσῃ ἀπ’ ἔξω καὶ ὁ πελαργός· νὰ ἴδητε πῶς θὰ καλοδεχτῇ τὴ γυναικούλα του».

Τὰ παιδιὰ τρέχουν στὴν αὐλή, μ’ ἀντὶ πελαργὸ βλέπουν σὲ λίγο δυὸ χελιδόνια νὰ ἔρχωνται καὶ νὰ κάθωνται στὴν ἄκρη τῆς φωλιᾶς.

2. Δὲν περνᾶ οὔτε μιὰ στιγμὴ καὶ ἀκούεται μικρὴ βοὴ ἀπὸ ψηλά. Σηκώνουν τὸ κεφάλι τους καὶ βλέπουν ἐνα μεγάλο πουλὶ νὰ πέφτῃ ἀπὸ ψηλὰ μὲ ὄρμὴ κατὰ τὴ στέγη τοῦ κύρ Φώτη, καὶ νὰ ὄρμᾶ καταπάνω στὴν πελαργίνα.

Ἐκείνη, καθιστὴ ὡς τότε, μόλις εἶδε κοντά της τὸ ἄλλο πουλί, ἀμέσως γνώρισε τὸ σύντροφό της.

Σηκώνεται ὅρθια, ἀνοίγει τὶς φτεροῦγες τῆς καὶ θέλει νὰ τρέξῃ στὸν ἄντρα της. Δὲν ἔχει δῆμως δύναμη καὶ ξανακαθίζει καὶ μόνο κατορθώνει νὰ γείρη κατὰ πίσω τὸ μακρὺ ἀδύνατο λαιμό της καὶ νὰ κροταλίσῃ μὲ τὴ μύτη της.

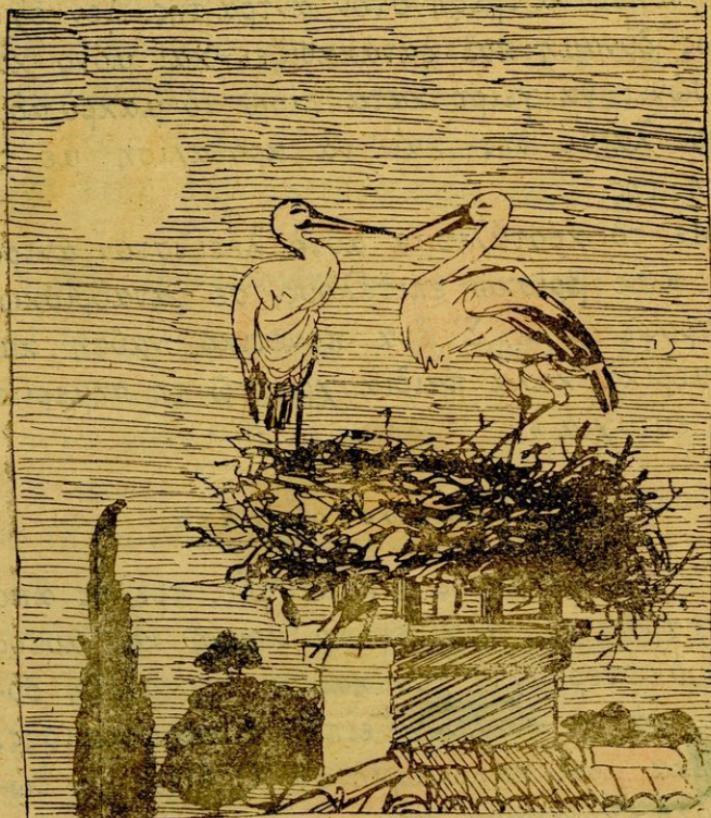
Μὲ τὸ κροτάλισμα αὐτὸ λέει στὸν ἄντρα της: «Σὲ βρίσκω ἐπιτέλους, σὲ ξαναβρίσκω, σύντροφέ μου. Σ' ἑνα πονετικὸ ναύτη καὶ σὲ μερικὰ καλὰ παιδιά χρωστῶ τὴ σημερινή μᾶς εὐτυχία».

§ 38. Καλωσορίσματα.

Τότε ὁ καημένος ὁ πελαργός, τρελὸς ἀπὸ τὴ χαρά του, ἀρχίζει νὰ κουνῇ καὶ αὐτὸς τὶς δυὸ φτεροῦγες του καὶ νὰ κροταλίζῃ δυνατά, σὰ ιὰ ἥθελε νὰ εἰπῃ: «Καλωσώρισες, γυναικα μου, καλωσώρισες! Ο Θεὸς νὰ δώσῃ ὅλα τ' ἀγαθὰ στὸν πονετικὸ τὸ ναύτη καὶ στὰ καλὰ παιδιά. ποὺ σὲ γλίτωσαν καὶ μᾶς ἀντάμωσαν».

2. «Καλῶς τὴ δέχτηκες, καλὲ γείτονα,
καλῶς τὴ δέχτηκες τὴν πελαργίνα σου»

τσιτσιρίζουν ἔξαφρα τὰ δυὸ χελιδόνια κοντά στὰ πόδια τῆς πελαργίνας. Ξέρεις ποιὰ εἶναι αὐτὰ τὰ δυὸ παιδιά ποὺ γλίτωσαν καὶ σοῦ ἔφεραν ἐδῶ τὴ γυναικα σου;

«Εἶναι τὰ παιδιά τοῦ πονετικοῦ ναύτη, ποὺ σὲ γλίτωσε στὴν μπόρα. Εἶναι καὶ ὁ γιὸς τοῦ σπιτονοικοχύρη μας, ὁ Ρήγας. Νάτος, ἔκεινο ἔχει τὸ ζωηρὸ ἀγόρι, ποὺ πετᾶ τὸ σκοῦφο του ψηλὰ ἀπὸ τὴ χαρά του».

— «Μάλιστα, μάλιστα. Αύτὸς εἶναι, τὸ γνωρίζω» εἶπε καὶ ἡ πελαργίνα. «Αὔτὸς μὲ κρατοῦσε τόσες ωρες σήμερα στὴν ἀγκαλιά του μέσα στὸ βαπτοράκι».

3. — «Καὶ πῶς τὸ ξέρετε ἐσεῖς αὐτό, καλὰ μου χελιδόνια; Εἴχατε πάει κι ἐσεῖς μαζὶ του;» ρώτησε ὁ πελαργὸς μὲ ἀπορία.

— «Μοῦ τὸ εἶπε ὁ γλάρος» ἀπάντησε τὸ ἔνα χελιδόνι· καὶ διηγήθηκε ὅ,τι τοῦ εἶχε εἰπεῖ ὁ γλάρος.

— «Καλὰ ὁ Ρήγας μὰ ἐγὼ βλέπω τόσα παιδιὰ νὰ χαίρωνται μαζὶ του κάτω στὴν αὐλὴ· γιατὶ τάχα;» ρώτησε ἡ πελαργίνα.

— «Εἶναι οἱ φίλοι καὶ οἱ φιλενάδες τοῦ Ρήγα καὶ τῆς Ρήνας, τῆς ἀδερφῆς του, καλὴ γειτόνισσα. Αὐτὰ φρόντιζαν τόσον καιρὸ μαζὶ μὲ τὸ Ρήγα νὰ σὲ βροῦν παντοῦ γύρω στὴν Κερασιά. Εἶναι ὅλα καλὰ παιδιὰ τὰ παιδιὰ τῆς γειτονιᾶς μας». "Ετσι εἶπε ἔνας σπουργίτης, ξετρυπώνοντας κάτω ἀπὸ τὰ κλαριὰ τῆς φωλιᾶς.

Οἱ δυὸς πελαργοὶ τότε δὲν κρατήθηκαν. Θέλουν νὰ εὐχαριστήσουν καὶ τὰ χελιδόνια καὶ τὸ σπουργίτη, μὰ καὶ τὸ Ρήγα καὶ ὅλα τὰ παιδιά, που εἶναι συναγμένα κάτω στὴν αὐλὴ. Καὶ ἀρχίζουν ν' ἀνοιγοκλείουν τὶς

φτερούγες τους καὶ νὰ χροταλίζουν καὶ νὰ
χροταλίζουν ἀδιάκοπα.

4. Ἀκοῦν τὰ χαρούμενα χροταλίσματα
τῶν δύο πελαργῶν οἱ πελαργοὶ τῶν γειτονι-
κῶν σπιτιών καὶ τῆς ἐκκλησιᾶς, καὶ ἀρχίζουν
τὰ καλωσορίσματα.

Κροταλίζουν ὅλοι μαζί, καὶ τὰ παιδιά
κάτω στὴν αὐλὴν νομίζουν πώς τους ἀκοῦν
νὰ λένε: «Καλωσώρισε ἡ πελαργίνα σου
καὶ καλῶς τὸν ἐδέχτηκες τὸ σύντροφό σου,
καὶ λέγε γείτονα». Καὶ ἀπὸ τὴν χαρά τους φω-
νάζουν ὅλα μαζί: «Καλῶς τὸν ἐδέχτηκες.
πελαργέ, τὸ σύντροφό σου! Καλῶς τὸν ἐδέ-
χτηκες! Πάντα μὲ τὸ καλό, καὶ περαστικὰ
τῆς πελαργίνας σου!»

§ 39. «Νὰ ἑτοιμάσης μεγάλο συκούλι», Βάσω!

1. Καλωσορίζουν τ' ἄλλα παιδιά στὴν αὐλὴν
τους πελαργούς καὶ ξεφωνίζουν χαρούμενα,
ἐνῷ ἡ Βάσω τραγουδεῖ μὲ τὴν κούκλα στὴν
ἀγκαλιά της. Τραγουδεῖ καὶ λέει:

2.

Τώρα ποὺ ἀνταμωθήκατε
κι οἱ δυὸς ξαναβρεθήκατε,

τὶς χάντρες μὴν ξεχάστε
ἀμέσως νὰ ἐτοιμάστε.

Νὰ κάμω τῆς κουκλίτσας μου,
τῆς Τριανταφυλλίτσας μου,
ἐνα ὄμορφο βραχιόλι,
νὰ τὸ θαυμάζουν ὅλοι.

3. Ἀκούει τὸ τραγούδι τῆς κόρης του ὁ
κύρ Φώτης, κουνεῖ τὸ κεφάλι του καὶ τῆς
λέει χαμογελώντας: «"Ἐννοια σου, Βάσω,
ἐννοια σου! Νὰ ἐτοιμάσης μονάχα μεγάλο
σακούλι. Οι πελαργοὶ δὲν πιστεύω νὰ σὲ
ξεχάσουν πάλι"».

§ 40. Τὰ δῶρα τῶν πελαργῶν.

1. Τὴν ἄλλη μέρα σηκώθηκαν πρωί, ὅπως
πάντα, ὁ Ρήγας, ἡ Ρήνα καὶ ἡ Βάσω.

Πρὶν νὰ πλυθοῦν καὶ νὰ συγυριστοῦν, λέ-
ει ἡ Βάσω στ' ἀδέρφια της: «Δὲν πᾶμε,
παιδιά, νὰ ἴδουμε, ἢν μοῦ ἔφεραν τὶς χά-
τρες μου οἱ πελαργοί;»

— «Πρῶτα νὰ πλυθοῦμε» εἶπε ἡ Ρήνα
καὶ ὕστερα βλέπομε.

Ἡ Βάσω λυπήθηκε, μὰ δὲν εἶπε τίποτε.
Πλύθηκε γρήγορα καὶ συγυρίστηκε βιαστικά.
*Υστερα τρέχει καὶ παίρνει τὴν κούκλα της,
·Αλφαβητάριο, μέρος Β' «Πουλιά καὶ παιδιά».

καὶ περιμένει ἀνυπόμονη τὰ δυὸ τ' ἀδέρφια
της.

2. Μόλις τελείωσαν καὶ ἔκεινα, κατεβαί-
νουν στὴν αὐλή τους καὶ ἀρχίζουν νὰ γυ-
ρεύουν πρῶτα στὴν κρεβατιά τους.

Δὲν ἔψαξαν πολύ· καὶ νά, βλέπουν δυὸ
σακουλάκια, κρεμασμένα σ' ἐνα χαμηλὸ
κλῆμα, τὸ ἐνα μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ ἄλλο.

Τὰ ξεκρεμοῦν μὲ χαρὰ καὶ βλέπουν τὸ
ἐνα, τὸ πιὸ μικρό, νὰ εἶναι γεμάτο καὶ βα-
ρὺ καὶ τὸ πιὸ μεγάλο ὅλως διόλου ἐλαφρύ.

Ἐπειτα ἡ Ρήνα καὶ ὁ Ρήγας διαβάζουν
ἀπέξω ἀπὸ τὸ μικρὸ σακουλάκι αὐτά: «Γιὰ
τὸ Ρήγα, γιὰ τὴ Ρήνα καὶ γιὰ τοὺς φίλους
του».

Ἄπεξω πάλι ἀπὸ τὸ μεγάλο σακούλι δια-
βάζουν: «Γιὰ τὴ μικρὴ τὴ Βάσω».

Χωρὶς ν' ἀνοίξουν τότε οὔτε τὸ ἐνα οὔτε
τὸ ἄλλο, τρέγουν τα τρία ἀδέρφια ἵσια
στὴ μητέρα τους καὶ στὴ γιαγιά, ποὺ κά-
θονται καὶ πίνουν τὸν καφέ τους.

Δείχνουν τὰ δυὸ σακουλάκια καὶ τοὺς
λένε: «Κοιτάξετε τί βρήκαμε κρεμασμένα
στὴν κρεβατιά μας!».

3. — «Θὰ εἶναι τὰ δῶρα τῶν πελαργῶν

μας, πιστεύω» λέει ἡ γιαγιά χαμογελώντας. «'Ανοίξετέ τα, νὰ τὰ ίδοῦμε κι ἔμεις!».

'Ανοίγουν πρῶτα τὸ μικρότερο, καὶ τί νὰ ίδουν! Γεμάτο χάντρες, κόκκινες καὶ πράσινες, κίτρινες καὶ γαλάζιες, καὶ ἀνάμεσα σ' αὐτὲς ἐνα μικρὸ χαρτάκι, ποὺ εἶχε γραμμένα αὐτὰ τὰ λόγια:

«Σᾶς εὐχαριστοῦμε, καλὰ παιδιά. ποὺ μᾶς ἀγαπᾶτε τόσο πολύ. Δεχτῆτε αὐτὸ τὸ μικρό μας δῶρο γιὰ ἐνθύμηση. Νὰ μοιραστῆτε τὶς χάντρες μας ὅλα τὰ παιδιὰ μαζί, ποὺ φροντίσατε νὰ μᾶς ἀνταμώσετε.

Οἱ πελαργοὶ τοῦ σπιτιοῦ τοῦ κύρ Φώτη Καλομοίρη».

— «"Α, τί καλά!" φωνάζει τότε ἡ Ρήνα. «Θὰ φτάσουν, πιστεύω, γιὰ ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς γειτονιᾶς νὰ τοὺς φτιασω ἀπὸ ἐνα δαχτυλιδάκι».

4. «'Ανοίξτε καὶ τὸ δικό μου, νὰ ίδοῦμε τὶ χρώματα θὰ ἔχουν οἱ χάντρες μου, καὶ τὶ μοῦ γράφουν οἱ πελαργοί μας» φωνάζει καὶ ἡ Βάσω ἀνυπόμονη.

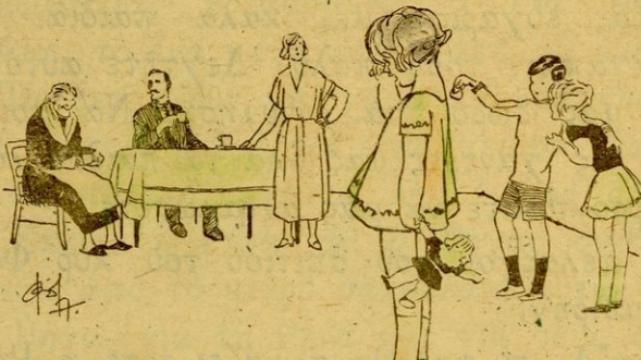
'Ανοίγουν, μὰ δὲ βρίσκουν οὔτε μιὰ χαντρίτσα, παρὰ μονάχα ἐνα μικρὸ χαρτάκι μὲ αὐτὰ τὰ γράμματα:

« Γιὰ τὴν Βάσω.

« Ὁποιος δὲν καταδέχεται νὰ φροντίζῃ γιὰ μᾶς, δὲν ἀξίζει νὰ φορῇ καὶ τὶς χάντρες μᾶς.

Οἱ πελαργοὶ τοῦ σπιτιοῦ της».

5. "Οταν τ' ἄκουσε αὐτὰ ἡ Βάσω, ἔσκυ-

ψε τὸ κεφάλι της κι ἐτοιμάστηκε νὰ φύγη. Δὲν ἦθελε νὰ δείξη πώς δάκρυσαν τὰ μάτια της.

“Οταν ὅμως εἶδε τὴν Τριανταφυλλιὰ στὴν ἀγκαλιά της, γύρισε καὶ εἶπε μὲ παράπονο σὲ ὅλους τοὺς σπιτικούς της: « Ἐγὼ εἶχα τὴν κούκλα μου. Ποῦ καιρὸς νὰ φροντίζω γιὰ ςλλους! »

“Ολοι γέλασαν, ἐνῶ ἡ Βάσω δάκρυσε.

ΤΕΛΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

§ 1.	Γιατί ἀργεῖ νὰ ἔρθη ἡ "Ανοιξῆ";	σελ. 3
§ 2.	'Η "Ανοιξῆ" ξεκινᾶ γιὰ τὴν Κερασιά	" 5
§ 3.	Θυμώνει ὁ Βοριός	" 6
§ 4.	Μπόρα	" 8
§ 5.	'Ο πελαργὸς γλυτάνει δυδ χελιδόνια	" 9
§ 6.	'Ο πελαργὸς γνωρίζεται μὲ τὰ χελιδόνια	" 10
§ 7.	Τὰ τρία πουλιά φτάνουν στὴν Κερασιά	" 13
§ 8.	Τὰ χελιδόνια ὀνειρεύονται. 'Ο πελαργὸς δὲν μπορεῖ νὰ κοιμηθῇ	" 15
§ 9.	'Ηρθε ἡ "Ανοιξῆ"!	" 16
§ 10.	Ποιὸς πρωτοεῦδε τὰ χελιδόνια	" 18
§ 11.	'Η "Ανοιξῆ" πέρασε καὶ ἀπὸ τὸ περιβόλι τοῦ κύρ Φώτη Καλομοίρη	" 20
§ 12.	Τὰ δῶρα τῶν χελιδονιῶν	" 21
§ 13.	Χελιδόνι γύρισε, καλοκαίρι μύρισε. ('Αλεξ. Κατακούζηνοῦ)	" 24
§ 14.	Ποιὸς παιδιά πρωτοβλέπουν τὸν πελαργό	" 26
§ 15.	«Καλῶς τὸν ἐδεχτήκατε τὸν πελαργό σας, κυρά Κατίνα!»	" 27
§ 16.	'Ο πελαργὸς καὶ τὰ χελιδόνια εἰναι λυπημένα	" 30
§ 17.	Τὰ χελιδόνια μαθίζινουν ποιὸς τοὺς χάλασε τὴ φωλιά	" 30
§ 18.	'Ο Δῆμος φεύγει ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ κύρ Φώτη, χωρὶς νὰ τὸν διώξουν	" 33
§ 19.	«Θὰ φροντίσω νὰ μάθω περισσότερα γιὰ τὴ γυνοτίκα μου»	" 36
§ 20.	«Γιατὶ δὲν ἥρθε γιαγάδ, ὁ ἄλλος πελαργός;	" 39
§ 21.	Τί μπορεῖ νὰ ἔπαθε ὁ πελαργὸς ποὺ λείπει	" 40
§ 22.	Ποιὸς ἀρχίζει νὰ σκέπτεται: γιὰ τὴν πελαργίνα	" 43
§ 23.	«Ἐμπρός, παιδιά, δύοι γιὰ τὸν πελαργὸ τοῦ Ρήγα»	" 44
§ 24.	Ποιὸς ἄλλος φροντίζει γιὰ τὴν πελαργίνα	" 47
§ 25.	Γιὰ ποιὸν φροντίζει ἡ Βάσω	" 48
§ 26.	Γράμμα ἀπὸ τὸ Μεγάλο Λιμάνι	" 51
§ 27.	Τί έγραφε τὸ γράμμα	" 53

§ 28. Ό Ρήγας ταξιδεύει.....	σελ. 57
§ 29. Καὶ ἡ Βάσω κάπου πηγαίνει.....	» 60
§ 30. Θὰ γύριζε καὶ τὴ νύχτα.....	» 62
§ 31. Ό ἐπιτάφιος στὸ Μεγάλο Λιμάνι.....	» 64
§ 32. «Καὶ ἔκεινα καλὰ παιδιά μὲν καὶ αὐτὰ ἀκόμη καλύτερα».....	» 67
§ 33. Ἡ Λιμπρή στὸ Μεγάλο Λιμάνι.....	» 69
§ 34. Ποιὸς πρωτοβλέπει τὸ Ρήγα καὶ τὴν πελαργίνα ;.....	» 71
§ 35. «Ζήτω ! Ό πελαργός βρέθηκε !».....	» 73
§ 36. Ἡ πελαργίνα στὴ φωλιά τῆς.....	» 75
§ 37. Ἡ πελαργίνα μὲ τὸ σύντροφό της.....	» 76
§ 38. Καλωσορίσματα	» 77
§ 39. Νὰ ἑτοιμάσῃς μεγάλο σακούλι, Βάσω !	» 80
§ 40. Τὰ δώρα τῶν πελαργῶν.....	» 81

Σημ. Ἡ εἰκονογράφηση τοῦ βιβλίου ξεγίνει ἀπὸ τὸν καλλιτέχνη γελοιογράφο κ. Φωκ. Δημητριάδη.
